

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΙΕ΄

ΤΕΥΧΟΣ 178

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1915

ΑΘΗΝΑΙ

Ὀδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22^α

„ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ“
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ετήσια δραχμαί 12.
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δραχμή μία.

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Χαριλάου Τρικούπη 22α

ΤΕΥΧΟΣ 178 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1915.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ο πρώτος φιλέλληνας, υπό Κώστα Καιροφύλα.
- Η Δημοτική ποίηση εις τὸ σχολεῖον, (Τέλιος) υπό Αρ. Κουρτίδου.
- Γεωγραφικά ιστορήματα, υπό Χ. Κροσσούρου.
- Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, υπό Δάφνιδος.
- Ἐστιάδες, υπό J. Πολέμη.
- Νεοελληνική Λογοτεχνία, (Συνέχεια) υπό Δίκ.
- Ποικίλη σελίς.
- Γράμματα καὶ Τέχνη.
- Αρχαιολογικά ἀγγέλματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ

- Βυζαντινὴ πόρπη, σχέδιον Α. Ζαχου.
- Καῖρον. Ἡ γέφυρα τῶν γεόντων.
- Βηρυτός. Αἱ νησίδες τῶν Περσιστερών.
- Ἰταλόπαις, πίναξ Κροσσίου Ἀσπριώτου.
- Ἐσπερία.
- Ἐδελ Χάρριγκτον.

Η ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Προκηρύσσει διαγωνισμόν πρὸς κατάληψιν μιᾶς θέσεως βοηθοῦ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς Χειρουργικῆς Παθολογίας καὶ μιᾶς θέσεως βοηθοῦ τῆς Παιδιατρικῆς Κλινικῆς.

Ο διαγωνισμὸς οὗτος ἐνεργηθήσεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 14ης Ἰανουαρίου 1915 Β. Διατάγματος.

Καλοῦνται δὲ οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν τοῦτον ὅπως, ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς προκηρύξεως ταύτης ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως», ὑποβάλλωσι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Πρυτανείας τὴν αἰτησιν αὐτῶν, μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν, συμφώνως πρὸς τὴν παράφ. β τοῦ άρθρου II τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Γ.Μ.Κ.Ι (2823) Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ Νοεμβρίου 1915.

Ὁ Πρύτανης
Ι. Ε. ΜΕΣΟΛΩΡΑΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΚΥΒΕΛΗΣ

Ταινία καλλιτεχνικῆ, εἰς ἃς πρωταγωνιστοῦν διάσημοι ἡθοιοί, — Φωτισμὸς ἀπλετός — Ἀπορροφητῆρες ἀέρος. — Τελεία θέρμανσις. — Παραστάσεις καθ' ἑκάστην 4 — 12 μ. μ.

„ΑΠΟΛΛΩΝ“

ΜΕΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ

Διεύθυνσις Κ. ΕΜΠΕΡΟΓΛΟΥ

Χίλια ἀναπανικὰ Ἀμερικανικὰ καθίσματα
Ταινία ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν κινηματογράφον «Ἀπόλλωνα»

„NORDISK,, „EKLAIR,, „ITALA,,
Ὁρχήστρα Κρασσῶ

Διὰ τὰς οἰκογενείας 25 % ἔκπτωσης.

ΠΡΟΤΥΠΟΝ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ
Δ' ΔΩΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ

ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ.

τῆς Βασιλίσσης Ὁλγας

Ὁδὸς Πανεπιστημίου 26 καὶ 26α

Συμπληροῦν εἰκοσιπενταετίαν οὐκ ἄρα σὺς παρέχει πλήρες σύστημα μορφώσεως καὶ ἀγωγῆς Ἑλληνοφροῦς, ἀναγνωρισθεῖσης ἀνεκτικῶς ὑπὸ τοῦ κρατιστοῦ μέρους τῆς παρ' ἡμῶν κοινωνίας.

Λέγεται μαθητικῆς ἐσωτερικῆς, ἐξωτερικῆς καὶ ἡμιτροφίμου. Οἶκημα εὐνοηφόροτατον.

Η ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθεται εἰς μειοδικτὴν δημοπρασίαν δ' ἐναφραγίστων προσφορῶν ἢ χορηγία γάλακτος, ἄρτου, οἴνου, εἰδῶν λιπτοπωλείου, κρεοπωλείου καὶ λαχανοπωλείου καὶ κερσοίμου ὕλης εἰς τὰ νοσοκομεία Ἀρεταίειον καὶ Λιγνιτήριον διὰ τὸ ἔτος 1916.

Οἰδοίς γίνεται δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν ἔαν προηγουμένως δὲν ἔχει καταβάλῃ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Πανεπιστημίου τὴν εἰς τούτω ὀφεισμένην ἐγγύησιν.

Αἱ προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ μέχρι καὶ τῆς 12ης Δεκεμβρίου ἔ. ἔ. εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Πρυτανείας, ἐν ᾧ οἱ βοιλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων τῆς δημοπρασίας προσεγγόμενοι καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 10-12 π. μ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18ῃ Νοεμβρίου 1915.

Ὁ Πρύτανης
Ι. ΜΕΣΟΛΩΡΑΣ

Βυζαντινὴ πόρπη.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝ

ΑΘ' ἐποχὴν ἡ Ἑλλάς ἦτο ἔθνος λησμονημένον καὶ οὐδεὶς ὠμίλει καὶ ἐνδιαφέρετο δι' αὐτήν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ πατρίς τοῦ Ὀμήρου καὶ τοῦ Ἀριστείδου δὲν ἀπετέλει εἰμὴ μίαν γεωγραφικὴν ἐκφρασίαν ὑποδουλωμένην ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγόν, εἰς τὴν κοιτίδα τῆς ἐλευθερίας, εἰς τὴν γῶραν ὅπου βραδύτερον ὠκεανὸς αἵματος ἐγύθησαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν, εἰς τὴν ἱπποτικὴν Γαλλίαν ἐνεφανίσθη ὁ πρῶτος φιλέλληνας, ὁ ὅποιος ἦτο καὶ ὁ μεγαλειότερος σοφὸς οὐ μόνον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλ' ὁλοκλήρου τοῦ αἵωνος.

Κατὰ τὸ 1769, ὁ Βολταῖρος, ἄγων τὸ 69 ἔτος τῆς ἡλικίας του, μανθάνει ἀπὸ τὴν φίλην του Μεγάλην Αἰκατερίνην τῆς Ρωσσίας ὅτι σκοπεῖ νὰ ἐπιχειρήσῃ πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, σκιρτῶ ἀπὸ ἐνθουσιασμόν. Μόλις δ' ἔμαθε τὸ σχέδιον τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ὁρλόφ εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρὰ τὰ γηρατεῖα του ἀναλαμβάνει μίαν δραστηρίαν καμπάνιαν, ἣτις δικαίως τὸν τάσσει ἐν τῇ ἱστορίᾳ εἰς τὴν τιμητικὴν θέσιν τοῦ πρώτου φιλέλληνος.

Εἰς ὀλίγους εἶνε γνωστὰ αἱ φιλελληνικαὶ ἐνέργειαι τοῦ μεγάλου Γάλλου φιλοσόφου. Εἰς ἰδιαιτέρον τόμον, προσεγγῶς ἐκδοόμενον, θὰ ἀναπτύξωμεν τὸ λίαν ἐνδιαφέρον τοῦτο θέμα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀγκώδους σχετικῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Βολταῖρου. Ἐδῶ θέλωμεν ἀρκεστῆ νὰ εἰπωμεν ὀλίγιστα περὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ ὡς φιλέλληνος.

Διὰ τὸν Βολταῖρον ἡ παρουσίαι τῶν Τούρκων ἐν Εὐρώπῃ, καὶ δὴ ἐν Ἑλληνικῷ εἰσαίρει, ἀπετέλει αἰσχρὸν διὰ τὴν Εὐρώπην. Κατὰ τοῦ αἰσχροῦ τούτου ἐξεγείρεται ἡ εὐγενὴς ψυχὴ του. Καὶ εἰς τὸ ἄγγελμα τῆς ἀποφάσεως τῆς Αἰκατερίνης ἐνθουσιάζεται, βλέπει ἐν ὄνειρῳ τὴν ἀπελευθερωσιν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ βαρβάρου Ἀσιάτου ἀπὸ τὸ ἱερόν τοῦτο διὰ τὴν ἱστο-

ρίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην ἑαυτοῦ. Καὶ ἡ ψυχὴ του μεθ' ἀπὸ ἐνθουσιασμόν, μπροστά εἰς τὴν πάλιν τοῦ μικροῦ τούτου γενναίου λαοῦ, ἐναντίον ὅλης τῆς Ἀσίας, εἰς τὸ θαυμαστὸν τοῦτο θέαμα, τὸ ἐνδοξότερον ἴσως τῶν θεαμάτων ποῦ παρουσίασεν ἡ ἀνθρωπότης. (Βολταῖρου Ἔργα, τόμος 44 σελίς 402).

Καὶ δὲν ἀρκεῖται παρακαλῶν καὶ προτρέπων τὴν Αἰκατερίνην. Ἀπευθύνεται καὶ εἰς τὸν φίλον του Βασιλέα τῆς Πρωσσίας Φρειδερίκον τὸν Μέγαν, προσπαθῶν ὅπως τὸν πείσῃ νὰ βοηθήσῃ τὴν Αὐτοκράτειραν τῆς Ρωσσίας εἰς τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον. Τόμον ὁλόκληρον ἀποτελοῦν αἱ πρὸς αὐτὸν σχετικαὶ ἐπιστολαὶ του. Εἰς μίαν του ἐγγράφου μεταξὺ τῶν ἄλλων: (Βολταῖρου Ἔργα, ἐπιστολὴ ἀρ. 7702).

«Ἡ πολιτικὴ δὲν εἶνε δουλειὰ δική μου. Ἡρκεῖσθαι πάντοτε εἰς τὸ νὰ καταβάλω πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα καταστήσω τοὺς ἀνθρώπους ὀλιγώτερον ἀνοήτους καὶ περισσώτερον τιμίους. Μετὰ τὴν ἰδέαν αὐτήν, χωρὶς νὰ συμβουλευθῶ τὰ συμφέροντα μερικῶν ἡγεμόνων, ἀκούμαι εὐχόμενος μετὰ πάθος ὅπως οἱ βάρβαροι Τούρκοι ἐκδιωχθῶσι ἀμέσως ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Ξενοφώντος, τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Εὐριπίδου. Ἄν ἤθελαν, θὰ ἐγίνετο αὐτὸ ἀμέσως. Ἄλλ' ἐπεχείρησαν ἄλλοτε ἐπὶ σταυροφορίας προλήψεων, δὲν ἐπιχειροῦν ὁμῶς τώρα μίαν σταυροφορίαν τιμῆς»...

Εἰς μάτην ὁ Βολταῖρος δι' ἐπανειλημμένων ἐπιστολῶν γεμάτων ἀπὸ ἀκράτητον φιλελληνισμόν προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὸν Φρειδερίκον νὰ γίνῃ φιλέλληνας. Οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ αἰῶνων περασμένων ἠσθάνοντο ἔλξιν πρὸς τὴν Τουρκικὴν φιλίαν. Μετὰ οἰκονομικὰ ἐπιχειρήματα Φρειδερίκος ὁ Μέγας ἀπαντᾷ εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ Βολταῖρου. Ἰδοὺ ἐν ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς του: (Ἔργα Βολταῖρου Ἐπιστολὴ ἀρ. 8949).

«Ὁμολογῶ ὅτι ἡ κυριαρχία τῶν Τούρκων εἶναι σκληρὰ. Ὁμολογῶ ἰδίως ὅτι ἡ Ἑλλάς

ὡς διήγησις, ἄλλοτε ὡς διάλογος, ἄλλοτε ὡς λυρική ἀποστροφή ἢ γνωμολογικὸν ἀπόφθεγμα. Τὸ λυρικόν, τὸ ἐπικόν, τὸ δραματικόν συμφυγνύονται, ἐναρμονίζονται ἀποτόμως ἀλλὰ φυσικῶς καὶ ἀβιάστως. Ἀφίεται εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ ἀκροατοῦ νὰ συμπλήρωσῃ τὴν ἀντίληψιν ποῦ καὶ ποῦ εἰσῆλθῆσαν τὰ πρόσωπα, πῶς παρενεβλήθη τὸ μένος στοιχείου, πῶς μετεβλήθη ἡ σκηνογραφία.

Καὶ ποῖον διδάγμα δαθῶ, μέγα καὶ εὐγενές καὶ ὑψηλὸν τῆς ἀρχαίας ποιήσεως, λείπει ἀπὸ τῆν ποιήσιν αὐτῆν, ἢ ὅποια εἶχε τοὺς πλάνητας ραψωδούς της, ὡς ἡ ὁμηρικὴ, ἐνίοτε μάλιστα καὶ τυφλούς ὅπως ὁ περίφημος Γκαβογιάννης τῶν Θεσσαλικῶν Ἀμπελακίων; Ὁ Νιμπούς, νομίζω, εἶπεν ὅτι τὰ κλέφτικα τραγούδια τὸν ἔκαμαν νὰ ἐννοήσῃ ἐντελῶς τὴν ψυχὴν τῶν Μαραθωνομάχων.

Ποῦ ἐξεφράσθησαν παραστατικώτερον ἢ ἱερὰ ἀγάπη τῆς πατρίδος, ὁ ἀκοίμητος πόθος τῆς ἐλευθερίας, τὰ ἀσβεστον μίσος κατὰ τοῦ τυράννου, τὸ σέβας πρὸς τοὺς νεκρούς, ἢ τήρησις ὑποσχέσεως καὶ πέραν τοῦ τάφου, ἢ μητρικὴ στοργή, ἢ συζυγικὴ πίστις, ἢ ἀδελφικὴ ἀγάπη;

Τίποτε δὲν ἐξήλεψα μὲς τὸν ἀπῆλπο κόσμον— Σὰν τῆλογο τὸ γλήγορο, σὰν τὸ γοργὸ ζευγίρι Σὰν τὴ γυναῖκα τὴν καλὴ ὅπου τιμᾷ τὸν ἄνδρα. Σὰ δυὸ ἀδέρφια καρδιακὰ καὶ πολυαγαπημένα Ποῦ τὰ παινεύει ἢ γειτονὰ κ' ὁ κόσμος τὰ ζηλεύει. Χαρὰ κ' ἂν ταῦτα χαιροῦνται καὶ λύπη δὲ λυποῦνται. Κ' ἂν πάνε καὶ εἰς τὸν πόλεμον, ἀντίμα πολεμοῦνε.

Ἔως ποῦ δὲ προβαίνει ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη; Εἰς τῆς «Ἄρτας τὸ Γιούρι» τειχίζου τὴν περικαλλῆ γυναῖκα τοῦ πρωτομάστορα, διότι τὸ εἶνεν ἀπαιτήσι τὸ στοιχείο.

Ἔνας πηλαεὶ μὲ τὸ μισοῖ καὶ ἄλλος μὲ τὸν ἀσφύστη.

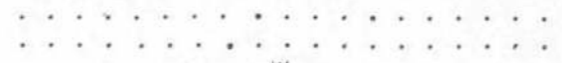
Ἡ δυστυχὴς παλαίουςα μὲ τὸν αἰφνίδιον, τὸν εἰς ἐνέδρας θάνατον, ἀρξίζει τὰς ἀράς:

Ὡς τρέμει ἡ καρδοῦλα μου νὰ τρέμῃ τὸ γιοφύρι.

Καῖρον,

Τῆς ἐνθυμίζου ὅτι ἔχει ἀδελφὸν εἰς τὰ ξένα. —Κι' αὐτὴ τὸν λόγον ἄλλαξε καὶ ἄλλη κατὰρα δίνει. —Σίδερον ἢ καρδοῦλα μου, σίδερον τὸ γιοφύρι Σίδερον τὰ μαλλᾶκια μου, σίδερον κ' οἱ διαβάτες Τί' ἔχω ἀδελφὸ εἰς τὴ ξενιτειά, μὴ λάχῃ καὶ περάσῃ! Κατ' ἐμὲ ἡ νεωτέρα Ἠλέκτρα τῆς ἀδελφικῆς ἀφοσιώσεως εἶνε ὑπερτέρα τῆς ἀρχαίας, ὅσον ἡ λήθη τοῦ ἑαυτοῦ, ἢ μετ' αὐταπαρησίαις συγγνώμη εἶνε ἠθικῶς ὑπερτέρα καὶ εὐγενεστέρα τῆς ἐκδικήσεως. ¹⁾

Ἡ δημοτικὴ ποίησις ἢ παρηγωνισμένη καὶ καταφρονεμένη ὡς ἡ Σταχτοπούτα τοῦ παραμυθιοῦ, πρέπει νὰ λάβῃ τὸ στέμμα τὸ ὅποιον τῇ ἀνήκει. Εἶνε καιρὸς νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ κυρίαρχος εἰς τὸ σχολεῖον. Ὁ ἀρχισωμὲν ἀπὸ τὸ ναυούρισμα τῆς μάννας διὰ νὰ φθάσωμεν μέχρι τῆς ὑψηλῆς συμφωνίας. Τὸ δημοτικὸν τραγούδι θὰ παιδεύσῃ τὰς νέας γενεάς τῶν Ἑλλήνων, ὅπως τὰ ὁμηρικὰ ἐπὶ ἐπαίδευσαν τὰς παλαιάς. Τὸ δημοτικὸν τραγούδι θὰ μᾶς εἰσαγάγῃ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ἀρχαίας ποιήσεως.

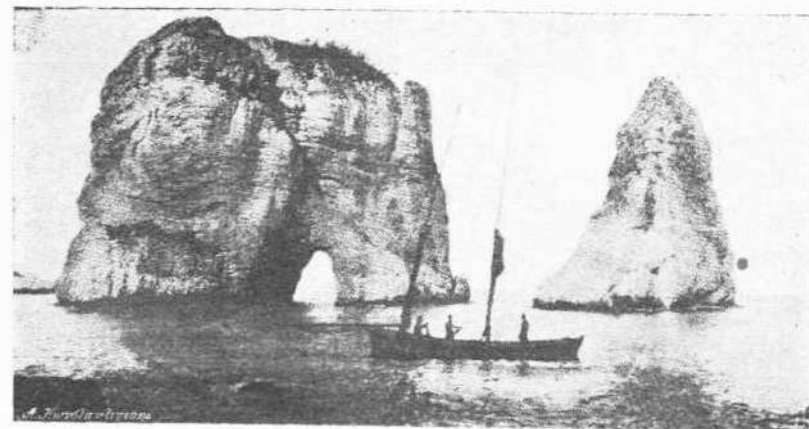
Τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος ἔσχε τὴν μοναδικὴν εὐτυχίαν εἰς τὸν κόσμον νὰ ἴδῃ διπλὴν βλάστησιν, ὡς ἡ ὁμηρικὴ νῆτος τῶν Φαιακίων. Ἡ δευτέρα ἔγινεν ἐν μέσῳ τῆς φοβερᾶς σκλαβιάς.

Ἐνθυμεῖσθε τὴν εὐλαίαν τῆς Ἀθηναίας, ἣτις καεῖσα ὑπὸ τῶν Περσῶν ἀνεβλάστησεν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐν μέσῳ ἐρειπίων καπνισμένων καὶ πτωμάτων. Αὕτη εἶνε ἡ νεωτέρα ποίησις τῶν Ἑλλήνων. Ὅπως ἐκεῖ, καὶ ἐδῶ ἐβλάστησε, διότι ἡ ἔβλα εἶχε μείνει ἀνέπαρος: ἡ αἰωνία, ἡ ἀίδιος ἐλληνικὴ ψυχὴ! . . .

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

¹⁾ Εἰς τὴν ἐλευθέρωσιν καὶ ἀπὸ στόματος γενομένην διαλέξιν τούτην ἡ παιδαγωγικὴ σημασία τῆς δημοτικῆς ποιήσεως ἐξήθη λεπτομερέστερον καὶ δι' ἄλλων παραδειγμάτων, ὡς ἄλλως ἔπραξε νὰ γίνῃ ἐν διδασκαλικῷ συνεδρίῳ.

Ἡ γέφυρα τῶν Λεόντων.

Βηρυτὸς.

Αἱ νησίδες τῶν Περιοστερῶν

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ν τὰς παρὰ τὴν ὁδὸν Θρασύλλου, ἀναλώμασι τῆς «Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας», ἀνακαταστάσας, πρὸς τελείαν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀνακαλυφθέντος Ὁδείου τοῦ Περικλέους, ὃν ἔχομεν τὴν γενικὴν ἐπιπτεῖαν καὶ ἐπιμέλειαν, ἀνεκαλύφθη πρὸ τίνος μετὰ τῶν ἄλλων ἐνεπιγράφων τεμαχίων καὶ τμημάτων μαρμαρίνης κοινῆς ἐπιτομῆσιν στήλης, ἐφ' ἧς ἀναγράφεται ἡ καταγωγή τῆς τετρακτιμένης γυναίκας:

ΡΙΖΟΝΙΤΙΣ

Ἐπειδὴ πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα δὲν διευθύνθη εἰσέτι ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη, ἱστορικῶς δὲ καὶ γεωγραφικῶς σπανίως ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὴν ἐλληνικὴν αὐτὴν γῶραν τοῦ Ἀδρια, οὕτως ὥστε ἡ Ἰλλυρία—ἐξ ἧς καὶ Ἰλλυρικὴ γεωσύνθεσις—δὲν κατέστη προσιτὴ εἰς τὴν κοινὴν μελέτην, διὰ τοῦτο ἐν γενικωτάταις γραμματικῆς σημειώμεν ὅτι ἡ Ρίζων ἢ Ρίζινιον ὑπῆρξε (Πολύβ., Στράβ., Λίν., Στέρ. Βυζάντ.) πόλις μετ' ὁμωνύμου κάλιππου καὶ ποταμοῦ, δικτηρήσασα μέχρι σήμερον τὸ ὄνομα τῆς (Rhizinium) Rizano. ὁ δὲ κόλπος Golfe de Cataro.

Μεταξὺ τῆς Ἐπιδαύρου (Δυρακίου) τῆς Ἐδαύρου καὶ τῆς νήσου Μελαίνης Κερκύρας κειμένη, ἀπετέλει καὶ αὕτη λίαν σημαντικὸν σταθμὸν ἐμπορικῆς ναυτιλίας, ἐφ' ἧς διεκρίνοντο οἱ ἀρχαῖοι Ἰλλυριοί, οἱ κάτοικοι ὀχλαδῆ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰλλυρίου υἱοῦ τοῦ Κάδμου καὶ τῆς Ἀρμονίας ὀνομασθείσης μεγάλης γῶρας, τῆς ἐναντι τῆς περι-

λάλητου μεγάλης Ἑλλάδος—Ἰταλίας, Σικελίας) ἦτις κατὰ τὸν Δον αἰῶνα π. Χ. ἀπετελεῖτο ἀπὸ συμπάσαν τὴν ἀπὸ τῶν Ἀκροκεραυνίων μέχρι τοῦ Σαῦου, ἐνθα καὶ τὸ Σιγγιδοῦνον (Βελιγράδιον), Δρήνου (ἢ Δρίλου) Σκάροου καὶ Κανδαυῖον (ἢ Ἄλθανίας), ἀδριατικὴν παραλίαν.

Πλήθος πελασγικῶν ἰδίᾳ φυλῶν, ὡς οἱ Ἀντάποδες, Ἰάπυδες, Γαλάται, Ἀλομιώται, Ἀντοριῶται, Τραγοροί, Δασσοροί, Ἀρδανῶται, Γαυλάντιοι, Σκαμπεῖς, Ἐοροῖοι, Πενέσται καὶ Λεθεῖται, Παρθενοὶ καὶ Λιθοῦνοιοι, Ἀρμαντεῖς καὶ Δάορται, Δαρδάνιοι καὶ Βυλλίονες, Σαρνοῖται, Τενεστίνοιοι καὶ Πελαγῆται (ὃν τινες ἀποσπασθεῖσαι ἀπετέλεσαν τὴν Ἰστρίαν) συνεκρότησαν ὁμοσπονδίαν, ὃν ἐναλλάξ ἐκυρίαρχον κί μὲν τῶν δὲ διὰ συνεχῶν πολέμων, εἰς οὓς ἀναφέρονται οἱ βασιλεῖς Τεῦτα, Πλευράτος, Ἀγρωῖν, Γένθιος, Γλαυκίας, Βαλλάσιος, Μονόνιος, Περσεύς, Κλείτιος, Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς καὶ Φίλιππος ὁ Γ'· διηρεῖτο δὲ ἡ γῶρα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἰλλυρίαν (μεσημβρινὰ μέρη), ἣτις κατεκτήθη ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, πατρὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ μεγάλου Κρακτικτοῦ, ὅστις ὑπέταξε αὐτὴν μετὰ τῆς Θράκης, ἀναστρέψας τοὺς κατοίκους τιμωρήσας (διεῖδ' ἡ μάλιστα τότε ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ὅτι ἀπέθανεν ἐνταῦθα), ὁμοίως δὲ κατόπιν καὶ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τοῦ Ε', καὶ τὴν λοιπὴν Ἰλλυρίαν, ἣν οἱ Ἕλληνας ἐκάλεον Βάρβαρον, καὶ ἣτις ἀπώλεσε τὴν ἀνεξαρτησίαν της, καὶ ἐξ ἧς ἐνεφανίσθησαν εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους οἱ Δαλμαῖται ἢ Ἑλληνικὴ ὁμοῦ ἐξηκολούθη ἀνεξαρτητος, συνενωθεῖσα μετὰ τῆς Μακεδονίας, μέχρι τοῦ 148 π.Χ. ὅτε ὑπεδουλώθη τοῖς Ρωμαίοις ἀποτελέσασα ἐπὶ τοῦ Καίσαρος ἰδίαν ἐπαρχίαν, παραχωρηθεῖσαν κατόπιν τῷ

Εάν οι λόγοι μας δεν κατορθώσαν έως τώρα να αποτελέσουν ένα σύνδεσμον, μερικοί κατορθώσαν και σπουδιότερον, όχι μόνον σάλογον — μάλλον ομάδα—να αποτελέσουν αλλά και να κάμνουν έκδρομάς. Οι λόγοι, ως γνωστόν, είνε άστρακα του γραφείου. Οι νεοτερίζοντες περιπατητικοί συγγραφείς είνε της... παρελθούσης γενεάς, ως επί το πλείστον. Ήγούνται οι κ. κ. Καμπούρογλου και Ζησίου. Οι τόν άμιλον τών έκδρομένων—λογοτεχνών αποτελούντες όνομάσθησαν Σκηνίται, ή δε πρώτη έκδρομή, αναβλήθησθεϊσα ένεκα... του κρούου, έπρόκειτο να γίνη εις τό— honpi soit κ.λ.π.—Δαφνί.

Κατά τας έκδρομάς θα γίνονται και διαλέξεις υπό τών μελών, έφ' όσον δέν τούς επηρεάζει ο κόπος της πεζοπορίας...

✧

Ο κινηματογράφος, μεταξύ τών τόσων μεταβολών τας οποίας ή εμφάνισις του προεκάλεσε, είνε και ή άναβίωσις του ρομαντισμού. Εις πλείστα δράματα ή έκ του φουκιού άνακατάστασις άφρνίτζει παλαιάς αισθηματικώς έποχάς. Εις μίαν θεατρικήν παράστασιν έλλείπει τό περιβάλλον, τό διαδέτογ την ψυχήν εις την είσοδον ποιητικών έντυπώσεων, αί οποία προκαλούν την σέξην και την νοσταλγίαν, ένφ επί της όθόνος παρέχεται αυτούσιον τό κάλλος της φύσεως, ή δε ίκανότης τών καλλιτεχνών συγκεντρούται εις την φυσιογνωμίαν, δι' ής βαθύτερον δονείται ή αισθησις του ανθρώπου. Παρατηρήθη δε ότι παρ' όλην την ως έκ του χρόνου και της διαπλάσεως της νέας γενεάς επερχομένην μοιραίως μεταβολήν αντίληψιν έν Ελλάδι σφεί πάντοτε ο ρομαντισμός, ο σφαιρόγυγ την καρδίαν και καταπνίγον ύποκόφους στεναγμούς και όφραϊνον τούς όφθαλμούς. Η Κυρία με της Καμελίας τό παλαιότατον αυτό έργον, επί δεκαπέντε συνεχώς ήμέρας προσείλκυσε πενήκοντα πλήθη από της παιδίσκης μέχρι της όγδοηκοντούτιδος—ιδίως αντιπροσώπους του ώραιου φύλου—και μανδήλια άνεσώθησαν κάμπολλα κατά την θλιβεράν έξέλιν του είλικρινούς άλλ' άτυχούς έρωτος. Πόσοι δέν άνεμνήθησαν παρελθουσών ήμερών, πόσοι δέν έζησαν αφρνης εις έν περιβάλλον, τό όποιον δέν έπασσε να είνε ώραιον, ποιητικόν, γλυκύ, μελαγχολικόν. Η ιστορία της Μαργαρίτας Γκοτιέ δέν σφύρει διότι και τό αισθημα, όπερ ένέπνευσε τό έργον, είνε άθάνατον. Ήλιαιτόθησαν τά παραδείγματα της έρωτικής άταπαρήςσεως, άλλ' ο έσωτερικός άνθρωπος δέν μεταβάλλεται. Άνάξή, όταν δονηθή, όσον κουρασμένος και άν είνε από τόν άγώνα της ζωής.

✧

Ένας ύπομυθός μη άνήγων εις τούς νέους άνδρας—ο της Έθν. Οίκογυμίας—έκαμιν ό,τι δέν έκαμιν οι άλλοι έως τώρα ύπουργοί. Άπέστειλεν είδικόν άνθόκομον εις Μεσολόγγιον διά να καταρτίση σχέδιον έξωραϊσμού του Ήρώου. Όλοι γνωρίζομεν ότι τό Ήρώον, είνε ο Κεραμεικός του Μεσολογγίου, τό Πολύανδριον της Έξόδου, Κραγιού λόφος, όπου άνεπαύθησαν τά λείψανα τών ήρωϊκών προμάχων της ήρωϊκής έξόδου. Άλλ' όλίγοι ίσως γνωρίζουν ότι ο ιερός αυτός χώρος είχεν έγκαταλειφθή χάρις εις την άνύγνωστον άμείλιαν τών μέχρι τούδε Δημοτικών άρχών. Ήτο ένας κήπος πενήκός και άκαλλιέργητος. Και όμως άνακαλει την μεγαλοπρεπεστέραν ίσως άγαλαμπήν της Έλ-

λην, πατριωτική; αυτοθυσίας. Το Ήρώον είνε μεταξύ τριών προμαχώνων λόφος εκ γήματος κάλπτων, συσσωρευμένα τά όστά, γνωστών και άγνωστών, ήρώων. Οι τάφοι παρέχει του Κυριακούλη Μαυρομυζάλη, του Θεοδώρου Γρίβα, του Μάργου Μπότσαρη, με κενήν όμως την θέσιν του άρχιμάτος του Δ' Άνζέρ, τό όποιον έχρησήμευσεν ως στόχος παιζόντων μειρακίων, τέλος τό νεοτάφιον του Βύρωνος, περισσότερον Έλληνος ή Άγγλου, με τόν άνδριάντα του. Ο καλλωπισμός ένδεικνυται, ως και ή πραγματώσις της ώραιάς γνώμης του άρχαιόλογου κ. Σωτηρίου όπως ίδρυθή εκεί Μουσείον, όπου να έναποτεθούν τά ιστορικά τηλεβόλα, τά πειστήρια τών «Έλλ. χρονικών» του Μάγερ, ή «Έλλάς» του Δανιδ Δ' Άνζέρ—όλα δε αυτά έχει σήμεραν ή μάλλον περιφρσύρησε τό ιστορικόν και Έθνολογικον μουσείον Άθηνών—και οι δύο θαυμάσιοι πίνακες του Βρυζάκη; ή «Έξοδος» και ή «Θυσία του Καρμάλη». Δύναται—και πρέπει—να ίδρυθή τό μουσείον έν είδει Χριστιανικού μωσολείου δεξιά του τύμβου, όπου μάλιστα προϋπήρχον, ως λέγεται, και δύο ναΐδρια κατά την Έπανάστασιν. Επίσης φρονεί, όρθώς, ότι εις νεκροταφείον του 1821 δέν έχον θέσιν άλλα πρόσωπα, όσον επίσημα και άν ήτήρξαν. Και ήδη άφρού άπεφασίσθη να καθαρισθή ο χώρος, επιβάλλεται εις την Κυβέρνησιν, αλλά και εις τούς Μεσολογγίτας να καταστήσουν τό παρημελημένον Ήρώον, άντάξιον τών νεκρών, ούς περιζείει, άντάξιον και του κομπόδου όνόματος τό όποιον φέρει. Διότι δέν άποκρίττω την θλιβεράν έντύπωσιν ήν έσχον πρό έτών, ότε μεταβίβ εις την γεινέταραν μου, έσπευσα να άντιγράψω με άσρητον συγκίνησιν σχεδόν ένε... χωράφι, άντι Ήρώου.

ΔΑΦΝΙΣ

ΕΣΤΙΑΔΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΑ...

Ερώτησα τό θαυμασιό:
—Γιατί ποτέ δέν είσαι μόνος;
Ποιός, με τό πρόσωπο γλωμό,
σαν να τόν δέρηη κορυφός πόνος,
σε τρυφούζει από κοντά;
Κι' αυτός γελώντας μ' άπαντά:
—Λέν τόν γνωρίζεις; Είν' ο Φθόγος.

ΤΟ ΒΡΑΧΟ...

Τό βράχο τόν τραχύ και τόν περιήραγο
τό κήμα τόν κτυπά, τόν άναδεύει
την άμμουδιά την ταπεινή κ' ύπάκουη
τό κήμα τη φιλεί και τη χαϊδεύει.

ΔΕ ΘΕΛΩ

Δέ θέλω μήτε καν να μου μάθουν,
δέ θέλω μήτε καν να μ' άντιγράψουν
τά χείλη που ποτέ τους δέ γελούν
τά μάτια που ποτέ τους δέ δακρύζουν.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

Κλεονίτζης Άσπριώτου.

Ίταλόπαις

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ *

Τό νεοελληνικόν διήγημα έσχε μεγάλην επίδοσιν εις διάστημα όλίγων έτών άριθμεί παραγωγήν αξίαν διεθνούς φήμης. Είνε τό περισσότερο εύδοκιμήσαν παρ' ήμιν λογοτεχνικόν είδος. Άν ή ποιήσις έξαπέλυσεν όικανούς παραληρημάτων, άν τό δράμα νηπιάζει, άν ή σάτυρα καθεύδει, τό διήγημα και ποιοτικώς και ποσοτικώς ίκανοποιεί κάθε αξίωσιν, διότι όχι μόνον διά την πρωτοτυπίαν διακρίνεται, αλλά και διά την ποιικιλίαν. Θά ήτο δε έτι περισσότερο έν άκμή, άν ύπήρχεν έν Ελλάδι άναγνωστικόν κοινόν. Δυστυχώς δέν διαβάζουν οι Έλληνες. Οι δε άριστοκρατίζοντες επιδεικνύουν τας γλωσσικάς γνώσεις των, και μερικοί τας δοκιμάζουν, με ξένα μυθιστορήματα.

✧

Νεανικώς έντυπώσεις άναποριστά εις τό νεώτερον άγροτικόν του διήγημα «Ο Πετεινός» ο κ. Βλαχογιάννης. Υπό τό ψευδώνυμον «Γιάννης Έπαχτίτης» έδημοσίευσε άρκετά ήθηγρα-

(*) Συνέχεια.

φικά λαϊκά διηγήματα. Τά περιληφθέντα εις τό πρώτον τεύχος «Ιστορίες» άνεγνωσθησαν με ενδιαφέρον. Άλλά και τά κατόπιν δημοσιευθέντα «Γιά τη τιμή», Γιά την άγάπη», «Τό Έρημόκαστρο» έκ της αυτής άπλοϊκής και άγνης προσέχονται πηγής. Κατόπιν τόν άπερόφησεν εργασία ιστορική και άρχαιική, ήτις άρκετά του άπέβη προσοδοφόρος, και ήδη διά του «Πετεινού» επανέρχεται, κάπως κουρασμένος, εις τόν κύκλον τών παλαιών του έμπνεύσεων, τών διακριθεισών τότε διά την φυσικότητα του διαλόγου, την ζωντανήν περιγραφήν, την έλκυστικήν αφήγησιν. Εις τό νέον του διήγημα, τό όποιον δέν είνε, ως θα άνέμενε τις, τό καλύτερον, ο κ. Βλαχογιάννης, θιασώτης έξ ιδιοσυγκρασίας της δημοτικής, δέν κάμνει την κατάχρησιν του γλωσσικού ιδιώματος, εις τό όποιον έξώκειλαν όχι όλίγοι άδέξιοι χειριστά της μαλαροσύνης. Είνε ή γλώσσα ήν μεταχειρίζεται άπλή, ή από τόν λαόν όντως όμιλουμένη, ή άρομόζουσα εις τό θέμα του διηγήματός του, ή άφομοιουμένη προς τό άγροτικόν περιβάλλον, έν φ ζούν και κινούνται τά δρώοντα πρόσωπα.

Και κίμνει καλαίσθητον όπωςδήποτε ζωρίην αύτης, προσδίδων τόν προσήκοντα χροματισμόν.

Υπό έποψιν συνθητικήν, εις τόν «Πετεινόν» παρατηρείται άτονία περί την αφήγησιν, μολονότι ή φρασσεολογία είνε έκφραστική και καλοδεμένη. Τά χαρακτηριστικά σημεία τής διηγήσεως προσλαμβάνουσι λειψιδότως διεξοδικότητα, ήτις κουράζει. Η υπόθεσις είνε λιτή, ίσχνή, και ή αφήγησις τών λεπτομερειών άποβαίνει δυσανάλογως έκτενης' άποροφάται και παρασύρεται ό γράφων τόσον πολύ από την άκρίβειαν τής περιγραφής τής ζωής, ήν ζήσας άποδίδει πιστός, ώστε καταντᾷ μέχρι τής προτελευταίας σελίδος να μη προστίθεται τίποτε νέον εις την υπόθεσιν, ήτις ούτω στερείται εξέλιξεως. Ένα νοικοκυρόπουλο επιστρέφει κατά τās σχολικάς διακοπάς εις τό χωριό του και συναντᾷ τό αιώμιον θήλυ—μίαν άτίθασον γειτονοπούλιαν του. Καί γεννάται ό έρως, άλλ' υπό μορφήν περιέρχον, ύπεραφελή, σχεδόν πρωτόγονον. Αί πρώται έκδηλώσεις κρυφοροῦνται εν μέσω ταμπημάτων, κνηγνητών, χαστουκιών, εις στιχομυθίαν γεμάτην μαλώματα και προσβολές, περιορίζονται δέ εις τό μισόανουγμα μιάς πόρτας έκατέρωθεν άλληλωθουμένης και εις εν σκοτεινόν μισοπαράθυρο, διά του όποιου μόλις χωροῦν αή χείρες. Η χωριατοπούλα δέν θέλει να σφραγή ό άγαπημένος της πετεινός, καθώς προστάζει ή άρροστη θεία της—μία γρηά παρᾶξενη. Τόν σφάζει τό νοικοκυρόπουλο και ένφ' ό πετεινός είνε μισοσφαγμένος άγκαλιάζονται και φιλιούνται τά δυό γειτονοπούλα—τά δυό άγρίμια. Τό ωραιότερον μέρος του διηγήματος είνε αυτή ή εικων τής επίθανάτιον άγωνίας του πετεινού, εν στιγμαίς ήδονικων περιπτύξεων του ζεύγους. «Όταν έκλειψη ό πετεινός, άρχίζει ό έρως πρὸς τόν άνθρωπον. Άφίνει δέ τόν άναγνώστην ό συγγραφεύς να συμπληρώση διά τής φαντασίας τās συνεπείας του ειδυλλίου, αή όποια δέν θα είνε και πολύ άγναί, εν κρίνη τις εκ των περιγραφών—των δυνατοτέρων του βιβλίου—των άναφερομένων εις την σωματικήν διάπλασιν τής χωριατοπούλας. Άρκει να σημειωθή ή εξής πρωτότυπος, τολμηρά εν τή αντίθεσει, παρομοιώσις: «Τά γυμνά πόδια της, τριαντάφυλλα χυτά στό πάτωμα».

Δέν πρέπει να παραλειφθή ότι τό βιβλίον είνε εικονογραφημένον (από τόν κ. Ρούμπιν). Η εικονογράφησις διηγημάτων υπό καλλιτεχνών, εισήχθη παρ' ήμιν από τόν Βικέλιαν, ήκολουθήθη από τόν γράφοντα τās γραμμάς αυτάς και συνεχίζεται από έτών εις τό ήμερολόγιον Σκόκου. Η εικων, ή έμπνευσμένη εξ ένός διηγήματος, οὔ μόνον δίδει καλλιτεχνικήν μορφήν, αλλά και ζωντανεύει τούς ήρωας του διηγήματος.

✱

Τεράστιον τό κενόν, τό όποιον χωρίζει τόν «Πετεινόν» από τās «Δελινές κουβέντες» του 'Αλεξανδρινού τέου κ. Θ. Νικολούδη. Από την ήθογραφίαν άρχηγών αισθημάτων και ήθων, εις την ψυχολογικήν αισθητικότητα τών μεγαλοπόλεων' από την αφελή διήγησιν, εις την

τεχνικήν επεξεργασίαν, ή όποία παρουσιάζει, μορφολογικώς, ιδιόρρυθμον συγγραφικόν ύφος. Τό βιβλίον του κ. Νικολούδη μās υπενθυμίζει εν άλλο. Ό κ. Καζαντζάκης όταν ήτο άκόμη νέος, ως «Κόσμα Νιρβαμή» εδημοσίευσε φαντασιώσεις ποιητικάς, ύφ' ας υπελάνθανεν ή όμοτέρα πραγματικότης. Τό βιβλιάριον εκείνο—Κρίνος και όφρις—παρέμεινεν ως εν υπόδειγμα έρωτικής μυστικοπαθούς πολυλογίας—τυροτου αίσθησεων—άλλά τόσον θελκτικῆς, τόσον βαθειά θιγούσης την ψυχήν, ώστε να παραμένη έγχειρίδιον νεανικῆς συγγραφικῆς όρητικότητος. 'Ητο έργον ύποκειμενικόν. Ό κ. Νικολούδης άπλοποιεί τό είδος αυτό του πεζου ποιήματος, άλλ' από αντικειμενικῆς άπόψεως, δίδει αυτός άλλο υπόδειγμα εις ό συναντάται ή όπτική αντίληψις με ήρεμον δονισμόν τής ψυχῆς.

Ό συγγραφεύς έγνωρίσε μίαν άρροστην ταξειδιώτισσαν, ή όποία ήτο άσημη την μορφήν, όμιλοῦσεν όμως ωραία, με μεγάλας ψυχικάς μεταπτώσεις, ή όποία ζητούσε τās καθημερινάς και πλέον αντίθετους έντυπώσεις, ενδύουσα αυτάς με μίαν νοσταλγικήν μελαγχολίαν. Τās έντυπώσεις αυτάς—*κουβέντες* όπως άκαλαίσθητα τās όνομάζει ό συγγραφεύς—έκτυλίσσει εις μίαν σειράν, θα έλεγα πεζών ποιημάτων, εν δέν ήσαν μάλλον πεζά, χρονογραφημάτων, εν δέν ήσαν μάλλον ποιητικά. Καλλίτερα να δανεισθῶ τής ήρωίδος την κίνησιν φρασίαν: «Καινοτυπίες που άξίζουσιν». Υπό έποψιν περιγραφικήν, έχουν εις πολλά μέρη ρεαλισμόν, όφειλόμενον εις προσεκτικήν παρατήρησιν. Υπό έποψιν αισθητικήν, υπάσχει ίκανή δόσις ύποβλητικότητος. Υπολανθάνει ένα άνησυχος ύστερισμός, με μεγάλη αισθηματα, με άοριστα ιδανικά. Έν τῶ συνόλω υπάσχει κάποιια μελαγχολική γοητεία, ή όποία συγκαίνει—τό μεγαλειότερον προτέρημα του βιβλίου.

Έλαττώματα έχει δύο. Ότι είνε ξενική ή έμπνευσις δέν ζή ό άναγνώστης εις Έλληνικόν περιβάλλον. Υπάρχουν βέβαια αισθήματα, υπερπηδωντα σύννορα φυλόν, άλλα τό ύφος θα ήδύνατο να δώση χρωματισμόν, προσαρμολόμενον πρὸς την αντίληψιν του Έλληνος άναγνώστου. Καί αυτός λείπει. Τό άλλο μειονέκτημα είνε αή γλωσσικάς υπερβασίαι, όφειλόμεναι εις υπερβολικήν προσήλωσιν πρὸς τόν μαλλιαρισμόν.

Αί «Δελινές Κουβέντες» δέν είνε βέβαια «ένα μικρό άριστούργημα», ως θέλει να ισχυρισθῆ ό προλογίζων φίλος του συγγραφῆος. Είνε άνατολαι ενέλιδος μέλλοντος. Διότι ό κ. Νικολούδης είνε ψυχολόγος λεπτός, δεξιότηχης δέ τής έκφράσεως. Μολονότι ρέει πρὸς τόν ρομαντισμόν, δέν του είνε άγνωστος ή πραγματικότης. Ό περιέρχος αυτός συνδυασμός θα τόν κίμη να άποφύγη τούς σκοπέλους και του πρώτου και τής δευτέρας. Δηλαδή την νοσηρότητα του μὲν και την χυδαιότητα τής δέ. Τό βιβλίον, μ' όλας τās επαφυλάξεις ενός άμερολήπτου κριτικού, είνε άξιον προσοχῆς.

(Έπεται συνέχεια)

ΔΙΚ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Η ψυχολογία του στρατιώτου.

Η Έλβετική Έθνολογική Έταιρεία επεξεργασε περίεργον ψυχολογικήν έρευναν μεταξῶν στρατιωτών πολυμησαντων. Διένειμε έρωτηματολόγιον, εις ό θέτει σχετικά έρωτήματα. Ως λ. χ. Διά τινον μέσον ό στρατιώτης εν ώρα μάχης νομίζει ότι δύναται να σώση την ζωήν του: Έχετε πίστιν εις αντικείμενα «έλογημένα» οὔν φυσικά, μαγικάς προσευχάς, εις φυτά έχοντα την ιδιότητα να άποτρέπουν τό τραύμα; Υπάρχουν αντικείμενα επισύροντα τόν κίνδυνον; Καί άλλας πολλάς έρωτήσεις.

Έρωτες και αυτοκτονία

Κατά 'Ιταλόν επιστήμονα ό έρως είνε ό μεγαλειότερος αίτιος των αυτοκτονιών. Καί εν γενει μὲν οι άνδρες αυτοκτονούν πολύ μάλλον ή αή γυναίκες—διότι κατά τό διάστημα τριετίας ήτοκτόνησαν εις την 'Ιταλίαν 2,516 άνδρες και 569 μόνον γυναίκες—άλλ' αή εξ έρωτικῆς άπεισισίας αυτοκτονήσασα είνε 70—75% ενφ' οι διά τόν αυτόν λόγον αυτοκτονούτες άνδρες είνε μόνον 20—40%. Εις την Γαλλιαν ή αναλογία είνε 25% διά τās γυναίκας και 7% διά τούς άνδρας.

Βιβλία και μακροβιότης.

Ό έσχάτος άποθανόν εν ηλικία 100 έτών Γάλλος συγγραφεύς Φερτιόλ ήτο φανατικός βιβλιόφιλος. Παρατηρήθη ότι οι βιβλιόφιλοι άποθνήσκουν ύπεργηροι. Η άρχαία πρὸς τά βιβλία είνε εν είδος ελιξήριου μακροζωίας. Ό Σόλων, ό Θαλής, ό Πιττακός έζησαν 100 έτη. Ό Δημόκριτος 104. Ό Ξενοφάνης, ό Ζήνων μικροβιώτατοι. Ό Φερτιόλ άναφέρει πλείστα παραδείγματα. Ό Φλωρεντίνος βιβλιοθηκάριος Μαλιαπέκης και ό σοφός επίσκοπος Χυε όστις είνε ό άναγνώσας τά περισσότερα βιβλία εις τόν κόσμον, έζησαν υπέρ τά 80 έτη. Ό διευθυντής τής βιβλιοθήκης Μοντενοά, οι 'Ακαδημαϊκοί Λιττρέ και Σουάφντ, ό ιδικός μας Καραής, ό Πενιώ ό εκ των δημογών τής βιβλιογραφικῆς επιστήμης, ό πάπισκος Βαλκεναίρ, ό Μπρονέ συγγραφεύς του πολυτίμου «Έγχειριδίου του Βιβλιοπόλου», ό Δελιλ διευθυντής τής Έθν. Βιβλιοθήκης των Παρισίων, ό γραμματικός Ζουλιέν, ό Σατωβριάνδος έφθασαν εις βαθύ γήρας.

Φωτεινή μολυβδίς.

Η τελευταία έφευρέσις εις τά είδη τής γραφῆς είνε ή φωτεινή μολυβδίς, ευφρέστατον και πρακτικώτατον κατασκευάσιμον 'Αμερικανού επιστήμονος. Εις την μολυβδίδα ταύτην έχει προστεθή μικροσκοπικός ήλεκτρικός συμπυκνωτήρ, καταλήγων εις μικράν ήλεκτρικήν λυχνίαν, ήτις πιεζομένου κατά την γραφήν μικρού τινος ελατηρίου ρίπτει περί την αίχμην τής μολυβδίδος φωτεινόν κέκλον ίκανῆς έντάσεως, ώστε να βλέπη τις να γράφη και την νύκτα.

Η επιτάφιος σημαία.

Είς τι μικρόν Γαλλικόν χωρίον κατεχόμενον υπό των Γερμανών ειχεν άποθάνει εις Γάλλος τραυματίας.

Η κηδεία του έτελέσθη απλή, χωρίς καμίαν έκδηλώσιν πατριωτισμού, διά τόν φόβον των γερμανικών άρχών. Επί του τάφου του όμως προσήλθον τρεις νοσοκόμοι κομίζονσαι ή μία άνθη λευκά, ή άλλη κωνά και ή άλλη έρυθρά. Καί όταν τά εσκόρπισαν επί του νοσού χρώματος του Γάλλου, οι παριστάμενοι είδον άπλούμενα τά χρώματα τής Γαλλικῆς σημαίας. Όλοι εδάκρυσαν και αύται αή Γερμανικάί άρχαί συνεχάρησαν τās νοσοκόμους διά την αντίγερατικήν των ταύτην, άλλ' εύφρα έκδήλωσιν.

Μακάβριος στατιστική.

Κατά τόν 'Αμερικανόν στρατηγόν Γκροήν αή όλικαί άπόλειαι τής 'Αντάντ είνε 4,167,000 εξ όν νεκροί 1,036,000' οι άλλοι είνε τραυματία και άγνοοῦμενοι. Οι αντίθετοι (Γερμανοί κ.λ.π.) άπόλεσαν 3,830,000 άνδρας, εξ όν νεκροί 1,030,000. Ως πρὸς τās δαπάνας μέχρι τουδε ύπολογίζονται ως δαπανηθέντα 100 δισεκατομμύρια φρ. ύπ' άμφοτέρων των άντιμαχομένων ομάδων. Τι ήμπορούσε να γίνει με αυτό τό ζήρημ και με τούς άπολεσθέντας άνδρας εν ειρήνη! . . .

Τά άνθη τής Ευρώπης.

Υπάρχουσιν εν Ευρώπη 4,200 είδη άνοθοφόρον φυτών, εκ τούτων δέ 420 έχουσιν ευσημα άνθη. Τά λοιπά έχουσιν άνθη άσημα ή δύσοσμα. Ως πρὸς τό χρώμα δέ 1124 άνθη είνε λευκά, 95 κίτρινα, 823 φερούσιν έρυθρά άνθη, 594 κωνά, 308 ίσχροα και 100 άλλα είδη φέρουσιν άνθη ποικίλων χρωμάτων.

Τά θεατρικά προγράμματα.

Του θεατρικού προγράμματος πατρις δέν είνε ως πιστεύετο ή Γαλλία, άλλ' ή 'Ισπανία. Ό 'Ισπανός Κοσίμου δ' 'Οβιάδο άκμάσας όλίγα έτη πρὸ του κλασικού Μιχαήλ Κερβάντες, του δημιουργού του «δόν Κιχότου», επενόησε τό θεατρικόν πρόγραμμα. Κατά τό 1617 κατά πρώτον έτέθη υπό τόν τίτλον του έργου τό όνομα του συγγραφῆος, κατά δέ τό 1789 και τά όνόματα των ήθοποιών.

Καλλιτεχνικόν τάλαντον

Έν Λός 'Αντζελες τής Καλλιφορνίας, νοσηλεύεται από δύο έτών, πάσχον εκ του ποδός του, εις τό νοσοκομείον των παιδών ό Νικόλαος Σκάλας, 13 έτών. Από τινος καιρού οι σίπτονες του νοσοκομείου έλειπον από την θέσιν των. Τό μυστήριον όμως ελύθη ότε ό Νικόλαος ειρέθη παίζων με εν μικρόν άγαλμα—λευκόν και τεχνέντως επεξεργασμένον εκ σίπτονος. Ό μικρός όμολόγησε την κλοπήν. Από τότε ή έπιθεωρήτρια του νοσοκομείου παρέχει εν άφρονία πάν ό,τι χρειάζεται εις τόν άρροστον, όστις κατασκευάζει έλέφαντας, πιθήκους άναρμυμένους επί δένδρων και άλλα πράγματα τής έμπνευσεως του ή 'κατ' απομίμησιν, άποδεικνύον ούτω περίεργον καλλιτεχνικήν ιδιοφυίαν.

ΑΙ ΗΡΩΪΔΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Ἡ καλλιτέχνης Ἑσπέρια

Κινημ. Ἀπόλλων.

Γ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Γ

Ὁ κ. Γρ. Ξενοπούλος ἔγραψεν ἐν χρονογραφίματι τὰ ἐξῆς περὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὡς τεχνοκράτου: «Φίλος συνάδελφος, ἔχων τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρίζῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὸν κ. Σκουλούδη μὲν ἔλεγε ὅτι εἶναι ὄχι μόνον ὁ καλλίτερος τεχνοκράτης ποὺ ἔχομεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἀγάπη τοῦ πρὸς τὴν Ζωγραφικὴν καὶ τὰς εἰκαστικὰς ἐν γένει τέχνας, τὸν ἔκαμαν νὰ μελετήσῃ ὅλας τὰς πινακοθήκας, ὅλα τὰ Μουσεῖα καὶ ὅλα τὰ εἰδικὰ συγγράμματα, νὰ ὀπλισθῇ μὲ ὅλας τὰς σχετικὰς γνώσεις, νὰ καταρτίσῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν τοῦ μίαν πολύτιμον συλλογὴν καὶ νὰ ἀποκτήσῃ μίαν πειρὰν διὰ βολέμην. Εἰς τοῦτο τὸν ἐβοήθησε ἀφ' ἑνὸς ἡ μεγάλη του περιουσία καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐμφυτος καλαισθησία, κρίσις καὶ ὀξυδέρκεια. Σήμερον εἶνε εἰς θέσιν νὰ κατατάξῃ καὶ νὰ ἐκτιμῆσῃ μίαν μισοσβυσμένην παλαιὰν εἰκόνα μὲ μίαν ματιάν. Διακρίνει ἀμέσως τὸ γνήσιον ἀπὸ τὸ νόθον, τὸ πρωτότυπον ἀπὸ τὸ ἀντίγραφον, τὸ ἔργον τῆς ἀξίας ἀπὸ τὸ εὐτελές. Εἰς

τὴν μενυρίαν, εἰς τὸ σκοτάδι ποὺ σωρεῖται ὁ χρόνος ἐπάνω εἰς τοὺς προαιωνίους πίνακας, τὸ γυμνασμένον του μάτι κάμνει φῶς. Δὲν τοῦ διαφεύγει ἐποχὴ, τεχνοτροπία, σχολή, ζωγράφος ὀνομαστός. Τὰς παλαιὰς εἰκόνας τὰς βλέπει ὑπογεγραμμένας καὶ χρονολογούμενας. Καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην ἀκόμη ποὺ οἱ γνῶσται δὲν ἀπατῶνται εὐκόλα, ὁ κ. Σκουλούδης τοὺς βάζει κάτω. Πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν ἀνωτέρω, ὁ φίλος συνάδελφος μὲν διηγήθη τὸ ἐξῆς ἀνεκδοτόν. Κάποτε εἰς τὸ Παρίσι, ὁ κ. Σκουλούδης εἰσῆλθεν εἰς ἕνα παλαιοπωλεῖον ὅπου εἶχε ματιάσῃ μίαν εἰκόνα καὶ ἠρώτησε τὴν τιμὴν. Ὁ παλαιοπώλης τοῦ ἐξήγησε πέντε χιλιάδας φράγκα. Ὁ κ. Σκουλούδης τοῦ τὰ ἐπλήρωσεν ἀμέσως καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔτριβε τὰ χεῖρα του βέβαιος ὅτι ἡ εἰκὼν ποὺ ἐπωλοῦσε τόσο ἀκριβὰ δὲν ἄξιζεν οὔτε πέντε ἑκατοστάρια... Ἀλλὰ ἀφ' οὗ τὴν ἐπῆρε πλέον, ὁ κ. Σκουλούδης ἀπεκάλυψε τὸ μυστικόν. Ἦτον ἕνας ἀγνωρίστος Βὰν Δύκ, τὸν ὅποιον ἔδειχνεν εἰς τοὺς

φίλους του λέγων, ὅτι χάρις εἰς τὴν ἀγνοίαν τοῦ γνωστοῦ παλαιοπώλου, τὸν ἀπέκτησε χάρισμα. Ὁ παλαιοπώλης τὸ ἔμαθεν, ἐπῆγε νὰ σκάσῃ ποὺ ἄφισ. νὰ τοῦ φύγῃ ἀπὸ τὰ χεῖρα τέτοιος θησαυρὸς καὶ διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ κάπως τὸ κακόν, ἐπρότεινε εἰς τὸν ἀγοραστὴν του νὰ ξαναγοράσῃ τὴν εἰκόνα ἀντὶ πενήντα χιλιάδων. — Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ὁ κ. Σκουλούδης· δὲν εἶμαι πλούσιος, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀνάγκης. Κ' ἐκράτησε τὸν Βὰν Δύκ, ὁ ὅποιος στολίσει ἀκόμη τὴν Πινακοθήκην του.»

✕

Ὁ Γερμανὸς καθηγητῆς Γιάκομπυ διορίσθη καθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ δόκτωρ εἶνε μαθητῆς τοῦ περιφήμου φιλοσόφου Μπέρτσον. — Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία περιλαμβάνει σήμερον μόνον τριάκοντα ἀθανάτους. Διότι ἐξ Ἀκαδημαϊκῶ ἀποθανόντες, οἱ Ἰούλιος Κλαρετῆ, Ἐρρίκος Ρουζόν, Ἰούλιος Λερμίτη, κόμης δὲ Μέν, Ἀλφρέδος Μεζιέρ καὶ Παῦλος Ἐρβιέ δὲν ἀντεκατεστάθησαν. Τέσσαρες δὲ ἐψηφισμένοι, ὁ Πιέρ δὲ Λὰ Γκόρς, Ἀλφρέδος Καπύς, Ἐρρίκος Μπέρτσον καὶ ὁ στρατηγὸς Λωταί δὲν μετέχουν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀκαδημίας, διότι δὲν ἐγένετο εἰσέτι ἡ ἐπίσημος ὑποδοχὴ των.

— Ὁ Ἄνρὺ Ἀλμπέρ εἰς τὸν «Mercure de France» ὑπολογίζει εἰς τρία ἑκατομμύρια τὰ ποιήματα, τὰ ὅποια ἐνέπνευσεν ἕως σήμερον ἐν Γερμανίᾳ ὁ πόλεμος. Ὁ Κάρολ Μπούσε ἐξ ἄλλου εἰς τὸν «N. Ἐλευθερον Τύπον» περιορίζει τὸν ἀριθμὸν εἰς τὸ ἥμισυ, ὑπολογίζει ὁμοῦ καὶ αὐτὸς ὅτι παράγονται καθημερινῶς εἰς τὰς Γερμανικὰς χώρας 50.000 ποιήματα. Φανταζόμεθα ἐὰν ὁ πόλεμος παραταθῇ ἐπὶ ἕν ἔτος ἀκόμη καὶ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀληθὴς τρομερὰ αὐτὴ παραγωγὴ, πόσα τραύματα θὰ λαβῇ ἡ ποίησις!

— Ὁ Δ' Ἀννούτζιο ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν «Ἐσπερινὸν Ταχυδρόμον» τοῦ Μιλάνου τρεῖς μεγαλειώδεις ψαλμοὺς διὰ τοὺς πεσόντας Ἰταλοῦς. Ἐἶνε γεγραμμένοι ἐν ὑπερλυσισμῷ εἰς πεζόν. Ὑμνεῖ τοὺς πεσόντας, τονίζει παιάνας εἰς τὴν παλιγγενεσίαν τῆς πατρίδος του καὶ εἰς τοὺς μελλοντικούς θριάμβους τῆς.

— Εἰς τὸ Μόναχον ἰδρύθη λαϊκὸν θέατρον ὀπερας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ὀνομαστῆς Βερολιναίας αἰουδοῦ Χέννεμπεργ, διευθυντρίας ἰδιωτικῆς φωνητικῆς σχολῆς. — Ὁ Καρούζο παίζει ἤδη καὶ πάλιν εἰς τὴν Ν. Ὑόρκην μετὰ ὀκταήμερον μόνον διαμονὴν ἐν Ἰταλίᾳ.

✕

Ἐν σειρᾷ ἐπιφυλλίδων ἐν τῇ «N. Ἑλλάδι» ὁ νεοφανὴς κριτικὸς κ. Φ. Πολίτης ἀναλεῖ τὸ ὅλον ἔργον τοῦ κ. Νιρβάνα, ὡς χρονογράφου, διηγηματογράφου καὶ δραματογράφου.

— Εἰς τὸν παλαιμαχὸν λογοτέχνην κ. Τιμολέοντα Ἀμπελᾶν ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως—ποιητοῦ τοῦ Μαυροβουνίου Νικολάου Α' τὸ χρυσοῦν παράσημον τοῦ τάγματος Δανιὴλ τοῦ Α'.

— Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἠγοράσθη ἐν ἐκ τῶν καλλιτέρων ἔργων τοῦ νεαροῦ ζωγράφου κ. Μιχελιδάκη, παριστάνον γλέντι στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι νοσηρῶς βλέπουν τὸν Ἀρχιστρατήγον Βασιλέα σπεύδοντα πρὸς τὴν μάχην καὶ στεφανούμενον

Ἡ Ἀμερικανὴς ὑψίστης δεσποινίς Ἔθελ Χάρριγκτον

ὑπὸ τῆς Δόξης, εἰς τὴν ἐκρήξιν δὲ τοῦ ἐθνοερασιμῶ των οἱ στρατιῶται ἐγείρουν τὸ ποτήριον «εἰς ὑγείαν τοῦ Κομφάρου!»

— Τὰ «Γράμματα», τὸ λογοτεχνικὸν περιοδικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀπῆλθον εἰς ὠρισμένους φίλους του λογίους ἔντεπον, δι' οὗ καλεῖ αὐτοὺς νὰ ἐκφέρουν τὴν γνώμην των περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἰδιορρυθμοῦ ποιητοῦ τοῦ «Ἀλαφροῦσκιωτου» κ. Σικελιανοῦ. Νομίζομεν ὅτι τὸ δημοφῆμισμ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ διενεργηθῇ δι' ἄλλον ποιητὴν μεγαλειότητος ἀξίας. Ὑπάρχουν πολλοὶ ἄλλοι ὑπέρτεροι, δι' οὓς θὰ ἤξιζεν ἀληθῶς τὸν κόπον νὰ γίνῃ κριτικὴ σοβαρὰ, ὑπὸ τύπον δημοσίας γνώμης—ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται δὲν ἀπῆλθοντο τὸ ἐρώτημα εἰς στενὸν μόνον κύκλον συνεργατῶν καὶ φίλων, ὅπως ἐγένετο ἤδη.

— Διορίσθη διευθυντῆς τοῦ Ἀνθρωπολογικοῦ Μουσείου ὁ ἰατρὸς κ. Γ. Κούμαρης.

— Ἀφίχθη ἐκ Παρισίων ὅπου ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατὸν ὁ βιολιστῆς κ. Σπάθης. Ἐπίσης φθάνει προσεχῶς ὁ παλαιὸς γνώριμος τῶν Ἀθηνῶν βιολιστῆς κ. Ἀνεμογιάννης, ὅστις ἐφυγεν ἐντεῦθεν νεώτατος καὶ ἔκτοτε δὲν ἐπέστρεψε, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου του, μεσορόνου εἰς τὴν Γαλλικὴν Ὀπεραν. Ἴσως δώσῃ μίαν συναυλίαν. Ἐπίσης φθάνει προσεχῶς ἐκ Λονδίνου ὁ κ. Ν. Λαμπιλέτ, διὰ νὰ γράψῃ τὸ λιμπρέτο μιᾶς νέας λυρικῆς ὀπερέτας, τὴν ὁποίαν ἤρχεισε.

✕

Ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης Ροβέρτος Μπάραν, ὁ λαβὼν ἐσχάτως τὸ βραβεῖον Νομπέλ τῆς ἰατρικῆς διὰ τὸ 1914 εἶνε ἀπὸ 15 μηνῶν αἰχμηλῶτος τῶν Ρώσων, συλληφθεὶς κατὰ τινὰ μάχην.

— Ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 66 ἐτῶν ὁ Γερμανὸς ποιητῆς καὶ συγγραφεὺς Κάρολος Σαίφερ.

— Τα φιλολογικά βραβεία της Γαλλικής 'Ακαδημίας άπενεμήθησαν έφ'ετος εις τους συγγραφείς τους πεόντας επί του πεδίου των μαχών και των οποίων την άξίαν εξήμνησεν ο 'Ακαδημαϊκός Λαμό δι' όφραίου λόγου. Οί γνωστότεροι είνε ο μυθιστοριογράφος Ψυχάρης, ο ποιητής Πεγκύ, ο 'Αλοατός μυθιστοριογράφος Πόλ 'Ακκέρ, ο ποιητής Λ. ντε Ριέ, ο δημοσιογράφος Γκνύ ντε Κασσανιάκ.

— Ο Μάξιμος Γκόρκυ έστειλεν επιστολήν εις την Σουηδικήν εφημερίδα «Σβένσις Ναγκμπλάντε» εν τη οποία τονίζει, ότι η πνευματική ήγεμονία άνήκει εις την Δυτικήν Ευρώπην, και ότι είνε καιρός να ένοθουή πλέον όλοι οί λόγοι της Ευρώπης εις Διεθνή κοινωνίαν.

— Η Γαλλική 'Ακαδημία διά τó βραβείον της ποιήσεως τó άπονεμηθόσμενον τώ 1917 εκήρυξε διαγωνισμόν πρός σύνθεσιν μιώς «όδης προς την Γαλιαν». Τó βραβείον άνέρχεται εις 4,000 φράγκα.

— Αί Γερμανικαί άρχαί άπηγόρευσαν την κυκλοφορίαν ενός βιβλίου περί Βελγίου του περιφώνου Δανού ποιητού Τζορτζένον ενό τόν τίτλον ό «Κόδων του Ρολάνδου». Τó έργον άποτελοών σφοδρόν κατηγορητήριο κατά της Γερμανίας, είχε καταπληκτικήν επιτυχίαν εν Κοπεγχάγη. Ο συγγραφεύς του ήπηρεσε καθηγητής της αισθητικής εις τó Πανεπιστήμιον της Λουβαίν μέχρι της ενάξεως του πολέμου.

— Η 'Ακαδημία των Καλών Τεχνών του Βερολίνου διεμαρτυρήθη προς την Κυβέρνησιν εναντίον της ιδέας άνεγέρσεως τεραστίου άνδριάντος του Τίριτις εις τó Βιλέλμφορφεν. Τοιούτου ύψους άνδριάντες, λέγει η διαμαρτυρία της 'Ακαδημίας, όπως και ό άνδριάς του στρατάγου Χίνδεμπουργ εν Βερολίνω, καταστρέφον την Γερμανικήν καλαισθησίαν. 'Εν Καινιξβέργη δε συνεστήθη ειδική επιτροπή εξ επιστημόνων και καλλιτεχνών, διά να δίδη καλλιτεχνικών τόπων εις τās διακοσμήσεις των τάφων των πολεμιστών και όρισμένον χωρακτήρα εις τó άνεγερθησάμενα μνημεία.

Οί συμπαιρωτάι του σοφού έντομολόγου Φάμπρ, άπεράσισαν εις μνήμην του να έγείρουν μνημείον εις Σαίν Λεόνς.

— Τó μουσειον του Λούβρου έπλουτίσθη με σπουδαιότατην συλλογήν εικόνων, την όποιαν εκληροδότησεν η δεσποινίς Κόντικ άποθανούσα εις Νεγύ. Εις την συλλογήν άνήκει και μίαν εικόν του διασήμου 'Ισπανού ζωγράφου Ριβιέρα μεγάλης άξίας, ητις εδωρήθη εις τó μουσειον της Μασσαλίας.

— Εις τó 'Ινστιτούτον της Γαλλίας έτελέσθη η έτησία δημοσία Συνέλευσις των 'Ακαδημιών. Της συνελεύσεως προήδρευεν ο κ. Λέων Μποννώ, πρόεδρος της 'Ακαδημίας των Καλών Τεχνών, όστις και άπήγγειλε τόν εναρκτήριον λόγον. Κατόπιν έλαβε τόν λόγον ό έπιφανής Βέλγος ιστορικός κ. Φρανς Κυμόν, όστις όμιλήσεν «περί του εκρομανισμού του Βελγίου κατά την άρχαιότητα». Μετ' αυτών όμιλήσαν ό κ. Νάστρ «περί των πληγών του πολέμου» και ό κ. Κάρολος Μπενόατ, εκ μέρους της 'Ακαδημίας των ήθικών και πολιτικών επιστημών, «περί των Γερμανών ως διδασκάλων του Γαλλικού πνεύματος». Και η συνέλευσις έληξε με εν άνάγνωσμα του Πιέρ Λοτί, όστις έδωκε μίαν γραφικήν περιγραφήν της Σουασόν υπό τόν βομβαρδισμόν των Γερμανών.

— 'Εν τη πόλει της Γερμανίας Μπροσλάου ιδρύθη Μουσειον του Παγκοσμίου Πολέμου. Αί άγοραί διά τó Μουσειον τουτο ήρχισαν ήδη άντικειμένον έχόντων όχι μόνον ιστορικήν και στρατιωτικήν σημασίαν, αλλά και έργων τέχνης, εις τά όποια να κατοπτρίζονται τά σύγχρονα πολεμικά γεγονότα.

— Εις την Βιέννην έφορτόσθη η συμπλήρωσις της πρώτης εκατονταετηρίδος από της ιδρύσεως της εν τη πόλει ταύτη Πολυτεχνικής Σχολής, μιώς εκ των διασημότερων του είδους της.

Αί έφορταί, εις τās όποιας συμμετέχουν και αντιπρόσωποι ξένων πολυτεχνικών σχολών, θα διαρκέσουν ένα μήνα. Η σχολή αυτή, από της ιδρύσεως της και μέχρι της άνοικοδομήσεως ειδικού μεγάρου δι' αυτήν, είχαν εγκατασταθή εις την οικίαν του 'Ελληνος μεγαλεμπόρου Γεωργίου Σίνα.

— Απέθανεν ό καθηγητής της θεολογίας εις τó Πανεπιστήμιον της Λωζάνης Λουδοβίκος 'Εμερώ.

— Μία εΐδησις, η όποία έχαραποίησε τους άπογοητευμένους Γάλλους, είνε ότι τó περιφώνον «χαμόγελο της Ρέιμς», ητις τó άγαλμάτιον του άγγέλου με τó γλυκό μειδίωμα, τó όποιον έπιστεύθη ότι είχε πωληθή εις την 'Αμερικήν, άνευρέθη μεταξύ άλλων ιστορικών κειμηλίων εις τά ύπόγεια της άρχιεπισκοπής της Ρέιμς.

— Η «Μπέριλιερ Τάγκεμπλάτ» άγγέλλει ότι εις Χορνούν, μικρόν χωρίον κείμενον εις την μεσημβρινήν άκραν της νήσου Σούτ, εις την θάλασσαν του Βορρά, οί κάτοικοι άνήγειραν περίεργον και άρκετά πρωτότυπον μνημείον πολεμικόν. Είνε κατεσκευασμένον από τεμάχια πλοίων τορπιλισθέντων, τά όποια εζεβράσθησαν επί της ακτής. Τó μνημείον έχει σχήμα Γερμανικού ύποβρυχίου και στηρίζεται επί τορπίλης άγγλικής, ητις και αυτή έπίσης εζεβράσθη επί της ακτής χωρίς να εκραγή.

— Τó βραβείον Νόμπελ διά την φιλολογίαν διεκδικούν έφ'ετος κατ' έξοχην Σκανδιναυοί: οί Δανοί Ποντοπιδάν και Τρόελς Λούνδ, ό Σουηδός Βέρνερ Γκείργεσταύμ, ό συγγραφεύς του μεταφρασθέντος υπό του κ. Χατζοπούλου 'Ελληνιστί «Βιβλίου του μικρού αδελφού, και ό Γάλλος Ρομπίν Ρολλάν, ό συγγραφεύς του 'Ιωάννου Χριστοφόρου». 'Ανηγγέλθη εκ Ν. Υόρκης ότι τó βραβείον άπενεμήθη εις τόν τελευταίον, όστις είνε δημοφιλής εν 'Αμερική, άλλ' οί 'Ελληνοδίκαι εδίστασαν φαίνεται και άνέβαλον δι' άργότερα την άπονομήν. Ο Ρολλάν εν τούτοις ύπέστη ζωηρότατας επιθέσεις εν τώ Γαλλικώ τύπω, διότι είνε κερηρυγμένος φίλος της ειρήνης και της Γερμανίας. Ο Γουσταδός Τερύ και ό δραματογράφος Λουαζόν Ξριμέως επετέθησαν κατά του άσώπου υίου της Γαλλίας, ισχυρίζόμενοι ότι είνε ό μόνος Γάλλος που έμεινεν ουδέτερος. Οί Γάλλοι άποκρούουν την ιδέαν της άπονομής του βραβείου εις Τεύτονα, διότι οί Γερμανοί κατέστρεψαν την Λουμπάιν και έρομβάρδισαν την Ρέιμς. 'Υποδεικνύουν δε ως βραβεύσμενον τόν Βέλγον ποιητήν Αιμίλιον Βερερέν άνήγοντα εις έθνος, τó όποιον δεν παρεσκεύασε τόν πόλεμον, καιτοι δε κατέχει θέσιν εις την διεθνή φιλολογίαν, όμοίαν της του Ρολλάν, άπολαύει όμως μεγαλειέσεων συμπαθειών παρ' όλω τώ κόσμω.

Ζωηροτάτην πολεμικήν κριτικήν εναντίον του Δ' 'Αννούτσου εδημοσίευσεν εις την «Φιλολογικήν εφη-

μερίδα» ό κριτικός 'Ερρίκος Τοβέε. «Τώ 1887, γράφει ό κριτικός, έχαμε την εμφάνισίν του ό Δ' 'Αννούτσου με στίχους,οί όποιοί έχαμαν μεγάλην έντύπωσιν εις την 'Ιταλίαν. Όλοι ήσαν ένθουσιασμένοι και μαγευμένοι με τās πρωτοτύπους όμοιοκαταληξίας και τόν μελωδικόν ρυθμόν των στίχων του. Και όμως η ποιήσις αυτή δεν ήτο παρά μία άντιγραφή των άγνωστων στίχων του 'Ιταλού ποιητού και φιλολόγου Θομαζέο. Και ό Τοβέε παραθέτει στίχους του Θομαζέο και τους παραβάλλει με στίχους του Δ' 'Αννούτσου. Ο Δ' 'Αννούτσου δεν είνε τίποτε άλλο παρά σφετεριστής ξένης πνευματικής ιδιοκτησίας. 'Εχει άντιγράψει όλόκληρα μέρη από τους «Πειρασμούς του άγιου 'Αντωνίου» και τά έχει κάρη στίχους. 'Επίσης έχει κλέψει τόν Μποντελαίρ, τόν Μαίτερλιγκ, τόν Βεργλαιν και πολλούς άλλους, ζώντας και άποθανόντας.

— Εις τās Ρωσικαίς εφημερίδας πολυς λόγος γίνεται περί της όπτασίας του Τολτοστό διά τόν πόλεμον, ητις άπεδείχθη εκ των πραγμάτων τελείως άληθής εις όλας τās λεπτομερείας της.

— Ο πρό τιнос άποθανόν Γάλλος 'Ακαδημαϊκός Πόλ 'Ερβιέ κατέλειπεν εις την γαλλικήν 'Ακαδημίαν ποσόν 25,000 φράγκων, διά την σύστασιν βραβείου, τó όποιον ανά διετίαν θ' άπονέμεται εις τόν συγγραφέα ενός δραματός καθαρός φιλολογικου, παριστανομένου έξω των τακτικών θεάτρων του συνήθους δραματογραφικής παραγωγής. Τó κληροδότημα έγένητο άποδεκτόν υπό της Γαλλικής 'Ακαδημίας.

— Νέος διευθυντής της «Γαλλικής Κομωδίας» διορίσθη ό γνωστός Γάλλος δραματικός συγγραφεύς κ. Αιμίλιος Φάμπρ αντί του πρόην τοιούτου κ. 'Αλβέρτου Καρέ, όστις έζήτησε ν' άλλαγαγή των καθηκόντων του μέχρι τέλους των έχθροπραξιών, διά να δυνηθή ν' άφιερωθή άποκλειστικώς εις την ήπηρεσίαν του, ως άξιωματικού του επιτελείου. Ο Αιμίλιος Φάμπρ είνε αντιπρόεδρος της 'Εταιρείας των Γάλλων δραματικών συγγραφέων, έχει δε συγγράψει πολυάριθμα δραματικά έργα, όσον τās «Χρυσάς γαστέρας», την «Ραμπουνιέζ», τó «Χρήμα κ.λ.π.» ως και τó έργον «Τίμων ό 'Αθηναίος».

— Ηρχισαν αι επιστημονικαί διαλέξεις του συλλόγου «Παρνασσου». Όμιλήσεν πρώτος ό κ. Ν. 'Αποστολίδης περί του έργου του εσχάτως θανόντος διασήμου Γάλλου φυσιοδίφου Φάμπρ. 'Εν δευτέρω διαλέξει ανέλαβε την ύπεράσπισιν των άδίκως κατηγορουμένων ζώων, άτινα ενφ' είνε όφελιμα εις τόν άνθρωπον, ως τρώγοντα τά επιβλαβή εις αυτόν ζώα, η παραδοσις τά κατηγορεί ως βλαβερά η δυσόωνα. Τά ζώα αυτά ύπερ ών ενγλώττως ήμύνηθη ό όμιλητής, είνε η νυκτερίς, ό άκανθόχοιρος, ό ασπάλαξ, η γλαύς, ό σκόψ (γκιώνης), ό αιγούθλας (λαγοβυζάστρα), ό κόκκυξ και ό βάτραχος. Περί των συζοφαντουμένων ζώων και άλλοτε γίνη όμιλία πρό έτών εις την αυτήν αίθουσαν.

— Η θεατρική κίνησις δύναται να συνοψισθή ως εξής: Η κ. Κυβέλη θα δώση σειράν παραστάσεων τινών εις τó μεταρρυθμισθέν Βασιλικόν θέατρον με τά εκλεκτότερα έργα του δραματολογίου της και τινα νέα, τά όποια έμελέτησε κατά την άνάπαυσίν της, εις τόν θίασόν της προσετέθησαν οί κ. κ. Χαλκίοπουλος και Νέζερ. Ο θίασος της κ. Κοποούλη ετοιμάζεται διά την Τρίπολιν, η κ. Ροζάν διά την

Κόπρον και ό κ. Φύροτ μετά της κ. Νίσα διά την Κρήτην.

Ο Μουσικός θίασος του κ. Κονταράτου είνε ό μολαδικός θίασος όστις παίζει εις 'Αθήνας. Πολύ επιτυχής η καθιέρωσις άπογευματινών δι' οικογενείας εκτός των Κυριακών, και κάθε Πέμπτην. 'Εδόθη υπό του θιάσου διά πρώτην φοράν η χαριτωμένη 'Ισπανική δίπρακτος όπερέττα του Καμπορέλο «Η δυωδία της 'Αφρικανίας», εις ην ό κ. Δράμιλης διέπλεσεν ένα θαυμάσιον τύπον μικροθιασάργου.

Διά πρώτην φοράν δ' ενεφανίσθη ως Τζιζίδα εις τόν «Ριγολέττον» η 'Αμερικανίς ύψίφονος δ. 'Εθελ Χάρριγκτον, κόρη ενός των γνωστοτέρων ιατρών της Βαστιόνης, άφοσιωθείσα εξ άγάπης εις τó θέατρον και της όποιας αι εμφανίσεις εις 'Αμερικήν και Ευρώπην εκρίθησαν ευμενώς και μετά πολλής συμπαιθείας. Δεν είνε μόνον θελκτική η φωνή της, αλλά και εις ύπόκρισιν δεν ύστερεί. Ως Τζιζίδα έτραγούδησε με τέχνην και άπαλότητα τόν Ριγολέττον, ύπεδύθη ό κ. Θεοδορέσκο. 'Επανελήφθη δε ό «Ριγολέττος» με την δ. Χάρριγκτον, αλλά με Ριγολέττον την φοράν αυτήν τόν κ. Μπότσην, όστις έψαλε με πολυ πάθος και γλυκύτητα. Η προσεχής εμφανίσις της δ. Χάρριγκτον θα γίνη εις την «Τραβιάταν».

Ο θίασος ετοιμάζει την «Μάρτυρα» του κ. Σαμάρα, ητις θα δοθή εϋθύς μετά τās εφορτάς, ως και τόν «Μικρόν Βασιλέα» του Κάλμαν.

— Κάθε θερινός θίασος θα κατανήση φαίνεται να έχη και τó θέατρον του. Ο κ. Παπαϊωάννου κτίζει και αυτός εις την όδον Πατριών θέατρον...

— Εν γενική συνέλευσει των ήθοποιών άπεφασίσθη η ίδρυσις ασύλου των ήθοποιών. Η δ. Κοποούλη εδώρησε προς τούτο οικόπεδον εις τους 'Αμπελοκήπτους θά όριση δε εν πεντάλεπτον πρόσθετον έφ' εκάστου εισιτηρίου, χάριν του σκοπού.

— Εις την προθήκην του βιβλιοπωλείου 'Ελευθερουδάκη εξετέθησαν περίπου είκοσι μικραί απόψεις 'Αθηναϊκών τοπίων, έργα της Ρωσίδος ζωγράφου κ. Ι. Βοργεκ διακρινόμενα διά τόν έντονον και άκριβή χρωματισμόν. 'Επίσης εξετέθησαν πέντε εαυς fortes της έπιστρατεύσεως του 1915, έργα του ζωγράφου κ. Κογεβίτς. 'Εν προθήκην έπίσης άλλω καταστήματος εξετέθη, έλαιογραφία του κ. Ρούμνον παριστώσα τόν Βασιλέα 'Αρχιστρατήγον Κωνσταντίνον την νύκτα πρό της άλώσεως του Μπιζανίου, εντός της σκηνής του, μόνον, μελετώντα σχέδια υπό τó φως λάμπας, ενφ' φαίνεται εκ του άνοιγματος της σκηνής ό φρουρός και διαγράφοντα εν άπόπτω κυανά βουνά.

— Απέθανεν εν Παρισίοις ό διακεκριμένος 'Ελληνιστής και μέλος της 'Ακαδημίας των 'Επιγραφών Μιχαήλ Μπρεάλ, άποκτήσας κυρίως φήμην διά τās περί γλωσσολογίαν μελέτας του, μεταφραστής της πεντατόμου «Συγκριτικής γραμματικής των 'Ινδοευρωπαϊκών γλωσσών» του Βόππ, συγγραφεύς δοκιμίου περί δημοσολογίας και πλείστων άλλων σοφών μονογραφιών. Ό,τι όμως κυρίως ενδιαφέρει ημάς τους 'Ελληνας είνε η πρό δεκαετίας εκδοθείσα μελέτη του επιγραφομένη «Πρός πληρεστέραν γνώσιν του 'Ομήρου». 'Ανέπτυξε πρωτότυπον γνώμην επί του δυσλύτου 'Ομηρικού ζητήματος, ότι ό ποιητής της 'Ιλιάδος δεν είνε εν πρόσωπον μόνον, άλλ' ούτε και ό λαός, ότι

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

πρώτην οδήγησαν έδωκε μεγαλοφυής εφευρόδω; αλλά το έργο επετέλεσε είδος τι έπιτροπής άνεπτυγμένων ανθρώπων. Ο Μπεράλ ήτο ο χορηγός του έπάθλου (καπέλλου) του Μαραθωνίου δρόμου κατά τους Ολυμπιακούς άγώνας.

— Το «Γερμανικόν Θέατρον» του Βερολίνου, το διευθυνόμενον υπό του γνωστού καλλιτέχνου Μάξ Ράινχαρτ δίδει κατ' αυτάς περιστάσεις εις την Χριστιανίαν. Η έπιτυχία των περιστάσεων αυτών είναι καταπληκτική.

— Έν Ν. Υόρκη επί του Ριβερσάϊν Ντρίβ, παρά τής όχθας του Ούδσον, έγινοντο τά άποκαλυπτήρια έφίππου άνδριάντος της Ιωάννας δ' Άρκ, στηθέντος εις ένδειξιν συμπαιθείας προς την Γαλλίαν.

— Εις τό θέατρον «Βολκόσπερ» τής Βιέννης έπρόκειτο να παιχθίη ή «Τετραλογία». Άλλ' έχρειάζοντο βράχοι εκ καρτονίου κολιμημένοι επάνω εις καλούπια ξύλινα. Διά τό κώλλημα έλλείπει κόλας, ύπήρχεν ανάγκη αλεύρου. Προς προμήθειαν όμως αλεύρου υπάρχει ανάγκη ιδιαίτερι; «κάρατος ψομιού» και ό διευθυντής του θεάτρον κτηνάλωσε πολλά; ήμέρας προς προμήθειαν των καρτών τούτων!...

— Άπέθανεν έν Παρισίους ό συμβολιστής ποιητής Στουάρτ Μερίλλ, γνωστός μόνον εις τους στενούς φιλολογικούς κύκλους, άλλ' εύσυνείδητος και λεπτός καλλιτέχνης του σίχου. Η παραγωγή του περιλαμβάνει όλίγας συλλογάς εκλεκτών ποιημάτων. Ο Μερίλλ ήτο Αμερικανικής καταγωγής, ζήσας όμως διαρκώς έν Γαλλία. Καίτοι πλούσιος, διήγε μισομικρήν ζωήν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Άπερασίωθη υπό του Αρχαιολογικού Συμβουλίου ό διορισμός έπιμελητού χάριν των Βυζαντιακών εκκλησιών έν Στρομνίτση, και ή σύνταξις καταλόγου πάντων των Βυζαντιακών μνημείων χάριν μείζονος προστασίας των.

— Προχωρούν αι εργασίαι προς ά αστήλωσιν των Προπυλαίων, εις την όποιαν μετά καλαισθήτου άκριβείας άφρωσιώθη ό αρχιτέκτων κ. Μπαλάνος. Το σχέδιον του αρχιτέκτονος της Άκροπόλεως εις ή αναστήλωσις και των πεπτωκότων στύλων του Παρθενώνος. Ως γνωστόν, όλοι σχεδόν οι σπόνδυλοι των διεσώθησαν κατεσπαρμένοι εις τό έδαφος, ή συναμολόγησις των δε εις έργον δύσκολον μόν, άλλά κατορθωτόν, τό όποιον θ' απέδιδεν εις την νοτιοανατολικήν πλευράν του αρχαίου ναού όλην του την μεγαλοπρέπειαν.

Αυστηρώς διά την εργασίαν ταύτην απαιτούνται εκατόν είκοσι περίπου χιλιάδες δραχμών, αι όποια δέν υπάρχουν επί του παρόντος. Ο Παρθενών περιμένει τον γενναίον χορηγόν, όστις θα θελήση να συνδέσθι τό όνομά του με την θαυμασίαν αυτήν ανοικοδομητικήν εργασίαν.

— Έν τή Γερμανική Αρχαιολογική Σχολή ήρξαντο αι δημόσιαι άνακαινώσεις. Κατά την πρώτην, άναμνηστικήν των γενεθλίων του Βίγκελμαν, όμίλησαν ό καθηγητής κ. Η. Κνάκφον; περι των εργασιών του Ίνστιτούτου έν Κεραμεικώ και έν Όλυμπία, και ό διευθυντής τής Σχολής κ. Γ. Κάρο περι των άγγείων των εύρεθέντων έν τώ Κεραμεικώ.

— Έν Κρεμαστή Λαρίση, ένθα ειχεν άνευρεθή πρό τινας μικρός ναός, τής Άρτέμιδος πιθανώτατα, έξηκολούθησαν αι άνασκαφαί επί τής αρχαίας άκροπόλεως, έβεβαιώθη δε ή ύπαρξις, παρά την κορυφήν του λόφου, μεγάλου ναού, ου οι σπόνδυλοι των κιόνων και άλλα αρχιτεκτονικά μέλη εις έκτισμένα εις τους τοίχους μικράς βυζαντιακής εκκλησίας, άλλ' ή θέσις του ναού τούτου δέν εύρέθη εισέτι. Όλίγον όμως πέραν τής ανατολικής πύλης τής κάτω πόλεως τής Κρεμαστή; Λαρίσης άπεκαλύφθη ναός πόρινο; δωρικού ρυθμού, περίτερος, ούτινος σώζονται εισέτι έν τή αρχική θέσει τά κυριώτερα μέρη πολλών εκ των κιόνων. Ο ναός ούτος άνήκεν εις την Ήραν, ως φαίνεται εξ έπιγραφής, ήν άπέριωσα γυνή τής «άργιδεύσασα Ήρα», δηλαδή εκτέλεσασα την λειτουργίαν των λεγομένων άρχιδων; ή άρχιδων. Παρά τον ναόν εύρέθη και άγαλμα μαρμάρινον, άκέφαλον, γυναικό; όλίγω μικρότερον φυσικό μέγεθος.

— Έν Θέρμη τής Αιτωλίας αι άνασκαφαί υπό τον ναόν του Θεομίου Απόλλωνος και του έγγυς τούτου προϊστορικού συνοικισμού έφερον εις φώς πλείστα νέα πράγματα, συντελούντα εις την διαλεύκανσιν διαφόρων σκοτεινών ζητημάτων τής παλαιάς εκείνης εποχής. Ούτως ένφ μέχρι τούδε τά έλλειψοειδή οικήματα, όπως ήσαν τότε κατά τό πλείστον αι κατοικίαι, άπετελούντο έξωθεν εξ ένος έλλειψοειδούς περιβλήματος, εύρέθησαν ήδη έν Θέρμη οικήματα αποτελούμενα εκ συμπλέγματος πλειόνων έλλειψοειδών κτισμάτων. Επί των δαπέδων των άνασκαφέντων οικημάτων εύρέθη μέγας αριθμός θραυσμένων άγγείων των προϊστορικών χρόνων. Έν ταίς αύται; άνασκαφαίς άνεκαλύφθησαν και πλείστα νέα τεμάχια πηλίνων γείσων και μετοπών μετά ζωγραφιών όμοίων προς τάς εκτεθειμένας ήδη έν τώ Έθνικώ ήμϊν Μουσείω θαυμασίας εκ Θεομίου γραπτάς μετόπας. Εύρέθη, προς τούτους, και κάμνος αρχαίων Έλληνικών χρόνων, ήτις έχρησίμευεν εις όπτηρον άγγείων, και πολλά τεμάχια εκ λιθίνου τροπαίου μετ' αναγλύπτων διαφόρων όπλων και γαλατικού θυρεού.

— Συνεστήθη Μουσείον έν Ρεθύμνη προς τοποθέτησιν των αρχαιοτήτων τής όμώνυμου επαρχίας.

— Έν Πειραιεί άνευρεθή τυχαίως έπιτυμβία πλάξ φέρουσα άνάγκυρον Έλλ. τέχνης.

— Ηγγέλθη εκ Θεσσαλονίκης ό θάνατος επί του πεδίου τής μάχης του έταίρου τής έν Άθήναις Γαλλικής αρχαιολογικής σχολής Άβεζού, τρις ήδη τραυματισθέντος εις τό έν Γαλλία μέτωπον. Ο Άβεζού εις ό πέμπτος, μετά τους Παρί, Λερού, Ρεϊνάξ και Μπούρ, όστις πίπτει υπέρ τής Πατρίδος του.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Με κερτημένην πλέον ταχύτητα προχωρεί εις τον φωτεινόν δρόμον του τό «Ημερολόγιον» του κ. Σκόκου το άδιαλείπτως επί 31 έτη χαρίζον κάθε πρωτοχρονία πλούσια πνευματικά δώρα — εκλεκτήν φιλολογικήν παραγωγήν του τόπου μας. Δέν εις δέ μόνον ή ύλη άλλά και αι εικόνες του, ή καλλιτεχνική του έν γένει σύνθεσις, τά όποια τό καθιστούν δημοφιλέ; Κυρίως ό,τι τό διακρίνει εις μια στοργή προς τό νεοελληνικόν διήγημα. Δώδεκα δημοσιεύοντά, εκ των όποιων αξιολογοτέρα εις έν ήθρογραφικόν του κ. Ράδον, έν Ήπειρωτικό; του κ. Χρηστοβασίλη, έν νησιωτικό; του κ. Νικηάνα, έν εϋθηρογραφικόν του κ. Ε. Εύστρατιάδου, και έν του εκδότη, έν πολεμικό; του κ. Τριανταφώνη, έν Χριστουγεννιάτικο; του κ. Βενιζού και έν θαλασσινό; του κ. Κωνσταντινίδου. Τά πλείστα δε εικονογραφήματα, Έν γένει ό κ. Σκόκος παρα την έπίλειψιν των έτών τό ήμερολόγιον του καταρθώνει να παρουσιάζη διαρκώς σφύζον εκ ζωής νεανικήν.

Τό διδυμον Άθηναϊκό; Ημερολόγιον, μετό του κ. Σκόκου, εις τό «Εγκυκλοπαιδικόν» του κ. Ι. Βρεττού, αριθμόν 16 έτη ζωής άκμής. Εις έναι; θησαυρός γνώσεων ποικιλωτάτων, χρησίμην διά πάσαν οικογένειαν. Τά χρώματα, αι τέχνη, αι επιστήμαι έχον την θέσιν των. Κύριον χαρακτηριστικό; του Έγκυκλοπαιδικού Ημερολογίου εις ή έν περιληπτική συντομία παροχή λίαν ενδιαφεροσών πληροφοριών, συμβουλών, περιεργων κλπ.

Ο άρις κυκλοφορήσας ένδεκατος τόμος των περι του Χαριλάου Τρικοπού δημοσιευμάτων προκαλεί θλίφρας άναμνησεις. Περιλαμβάνει την από του Μαΐου 1895 μέχρι του Απριλίου 1896 χρονικήν περίοδον, έν ή περιλαμβάνεται ή εκ τής πολιτικής αποχώρησις του και ό θάνατος αυτού έν Κάννας.

Αι πένθητοι σελίδες άγαλαλοδαι μεγάλας συγκινήσει; διά την προσφορ; εκλείψασαν μεγάλην πολιτικήν φρονησιν. Ίδιος ή περιγραφή τής μεταφοράς του νεκρού έν Άθήναις έχει πολύ τό τραγικό;. Τον τόμον κοσμούσιν προσωπογραφία του άειμνήτου άνδρος και τό έννοδοχόν έν φ' έξέπνευσ.

Υπό του εκδοτικού οίκου «Αγκύρας» του μετ' έπιμελείας δημοσιεύοντος όλων των εκδόσεις Ζησίμου; και επώνυμους, έκκυκλοφόρησαν δύο νέοι τόμοι. Ο εις περιέχει τάς «Γυναικείας Επιστολάς» του Μαρκέλλου Πορβό, εις αι; εκτυλίσσεται βίβεια και ουσιαστική ψυχολογία τής γυναικος. Το έργον εις εις κανονικό; άλλά με ήθικαι συμπεράσματα φιλιππικό; κατά των κοινωνικών συνθηκών και του συμβατικού γάμου.

Τό άλλο εις σύγγραμμα του νεοτεριστού φιλοσόφου Β. Λαγγέν όστις με τάς πρωτοτύπους και προοδευτικας ιδέας του, δίδει χρησίμην συμβουλά; περι των προβλημάτων τής ζωής και δι τής γυναικειας. Τί πρόπει να ζεύρη κάθε κορίτσι, επιγράφεται. Ο συγγραφεύς δίδει δικαιώματα πλήρη εις την κόρην, άλλά χωρίς να κλονίζεται ή ήθική βίασις τής κοινωνίας. Η μετάφρασις, εύληπτος και ακριβής, έγινετο υπό τό φιλόλογον κ. Ζήμπι.

Π. Δρακούλη. Η Έλλάς, τά Βαλκανικά κράτη και ή δημοσπονδιακή λύσις. Ο άρχηγός των έν Έλλάδι σοσιαλιστών, εις των πρωτοεργατών τής ιδέας τής Βαλκανικής δημοσπονδίας, έν τή έμβριθεύει πραγματείε; του ταύτη, δημοσιουείσθη τό πρώτον Άγγλιστί έν Λονδινείω περιοδικώ, κηρύττει ως επείγουσαν ανάγκην των συνασπισμών των λαών του Αίμου, και γόν και πάντοτε, δι' ένότητος παρβαλκανική; ήτις θα άπεσώβει και την παρούσαν κρίσιν.

Τό άγνωστον παρ' ήμιν μυθιστορημάτιον του Άνδρσον ή «Νεράϊδα του Πάγου» μετεφράσθη έπιτυχώς υπό τής δίδασκός τής φιλοσοφίας δεσπ. Άναστασίας Χατζηαράπη, ήτις και προτάσσει πρόλογον περι του συγγραφέως, με τό όποιον προσομοιάζει ό μικρός ήρω; του ειδυλλιακού αυτού άλλά και πλήρους ζωής έργου.

Η υπό του κ. Κ. Παπαπάνου δικηγόρου άναγνωσθείσα έν τώ νομικώ τμήματι του Παρισίου; μελέτη περι «Δικαίου και Ποίησης» έξεδόθη εις τεύχο; Πραγματεύεται τό θέμα τό όμιλητής έν άνθηρό; τιμυ θύρου, ήτις καθιστά την άνάγνωσιν ενδιαφεροσαν, όχι μόνον εις τους νομικούς, άλλά και εις τους μη τοιούτους.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Άναγνώστη. Ο Άρχιεραβίσκος του «Νουμά», άγνοεί ότι τό περίφημον «Ασκωσε; κλπ.» άνήκει ίσο; εις την λήθην, άλλ' όχι και εις την Άλήθην, τό ποιήμα; Πούνα Ξεση ή φιλολογικό; αυτός Κένταυρος; τά έργα του Μαρίλη Γράφι, όπω; πάντοτε, άλλ' άντ' άλλων. Ο σίχου; όστις εις ένεγκώτατος, άνήκει εις τό ποιήμα; προς τον Πολυάνα.

Κινηματογράφ. Αι ήρωίδες του κινηματογράφου εις πολλά; δραματικώτερα εις ή Άστα Νιέλσεν και αι τρι; τό πρώτον έφέτος εμφανισθείσαι Καρμ Τόρσον και Κασό. Η τελευταία ένίκησεν εις τον έφετεινόν κινηματογραφικόν διαγωνισμό; τής Ιταλίας, ένεφανίσθη δε παρ' ήμιν εις τον κινηματογράφον Κυβέλης, εις τό έργον Χάριν του έρωτος τής εις ό και έβραβεύθη. Έν Ιταλία ή Μπορέλλι θεωρείται άνωτέρα τής Μπερτινί, ήτις ίστερέχει μόνον εις εύμορφίαν. Τής μόδας ήδη εις ή περίφημος παλαιά χορευτίς τής Παρισίου; Όπερα; Λίνα Καβαλιέρη. Θα την ιδώμεν εις τον «Απόλλωνα». Ο νεώτερος θρίαμβος τής Μπορέλλι εις τό «Καταρτήριον του θαύτου». Άγνωστον άν θα τό ιδώμεν έφέτος. Η Μπερτινί αναφέρεται ως κυρία, λέγεται δε ότι ονομάζεται Έλενα Βιτιέλο, τό δε «Φραντζέσκα Μπερτινί» εις ψευδώνυμον.

Δ. Δ. — Ο Γάλλος γλύπτης Σανμαρσέν άνοκτα όνομαστος έν Παρισίους, απέθανεν έφέτος, τον Απρίλιον. Υπήρθε δε περίεργος ό θάνατος του. Κατήγετο εκ Ρέιμς, εις τό κοιμητήριον τής όποιας εύρίσκονται τά δύο άριστοτεχνήματα του, εις Άγγελο; έπιτάφιο; και έν μνημείον εις τον άββάν Μπρόα, τουφεκισθέντα υπό των Γερμανών τώ 1870. Το μνημείον αυτό κατεστράφη εκ του βομβαρδισμού. Μόλις τό έμαθεν ό καλλιτέχνης, απέθανεν εκ κεραυνοβόλου άποπληξίας...

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ διετής ἐνοικίασις τῆς Δημοτικῆς Λαχαναγορᾶς ὑπὸ τοὺς ὄρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 18398 ἑ. ἑ. ἡμετέρας διακηρύξεως τῆς ὁποίας οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως τοῦ Δήμου.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1915 ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 11-12 π. μ., ἐν μὲν τῶν αἰθουσῶν τοῦ Δημοπρατικοῦ Καταστήματος ἐνώπιον τῆς Δημοπρατικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ ἐνοικίασις τοῦ ὡς ἄνω δημοτικῆς Λαχαναγορᾶς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1916 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1917 συμπεριλαμβανομένης.

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν διὰ τοὺς ἐνοικιάσεως ὁ Δημοτικὸς δασμὸς ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Ἀθῆνῃ πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων νοσίων ἰχθύων καὶ ὀστράκων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ κλάσει 10 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Δημοτικοῦ δασμολογίου καὶ μόνον τῶν νοσίων τῶν ἀναφερομένων ἐν ταῖς κλάσεσι 17 καὶ 18

Ἀ' ἐδάφιον 1 τοῦ αὐτοῦ δασμολογίου, ὑπὸ τοὺς ὄρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ταυταριθμοῦ ἡμετέρας διακηρύξεως, τῆς ὁποίας οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως τοῦ Δήμου.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 17 Δεκεμβρίου ἑ. ἑ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 11-12 π. μ. ἐν μὲν τῶν αἰθουσῶν τοῦ Δημοπρατικοῦ Καταστήματος, ἐνώπιον τῆς Δημοπρατικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ ἐνοικίασις τοῦ ὡς ἄνω δημοτικοῦ δασμοῦ ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1916 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1917 συμπεριλαμβανομένην.

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“ Π Α Ν Θ Ε Ο Ν , ,
Ταινία ΠΑΤΕ

Κομική, πολυτέλης, εὐφρατίτη αἴθουσα. — Δράματα καὶ κωμωδία μὲ πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα τὴν Ρομπίλ, τὴν Μπερτίνι, τὴν Μπορέλλι τὸν Μπρενιόνε, τὸν Μπανάφ, τὸν Σινισρέ, τὸν Ριγκαντέν κλπ.

Κέντρον ἀριστοκρατικόν.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1915—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ ΔΡ. 1,200,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἐκάστην κλήρωσιν) Ἐκδίδονται 100,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν 400,000
κλήρωσιν) Παρέχονται κέρδη εἰς 2,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν 200,000
Ἐκαστον ἀκέραιον γραμματίον τιμᾶται δραχ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῆ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίον τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη		Δραχμαὶ	Ἐν ὄλῳ
1	ἕξ	80,000	80,000
1	ἕξ	20,000	20,000
2	ἀπὸ	2,500	5,000
6	ἀπὸ	1,000	6,000
15	ἀπὸ	400	6,000
25	ἀπὸ	200	5,000
1950	ἀπὸ	40	78,000
2000			200,000

Ἡ ἕκτη κλήρωσις γενήσεται τῇ 31 Δεκεμβρίου 1915 (13 Ἰανουαρίου 1916).

Δι' ἐκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἴδια ἀκέραια γραμμᾶτια, πολυόμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν, ἰσχύοντα δι' ὀλόκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίον, τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσις ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 ο)ο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοῦλάχιστον, παρέχεται ἔκπτωσις 10 ο)ο, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τιμημάτων γραμματίου, παρέχεται ἔκπτωσις 5 ο)ο.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, ταχυδρομικὰ γραφεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς. — Εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς Σταθμάρχας καὶ Στασιάρχους τῶν Σιδηροδρόμων. — Εἰς τοὺς διαχειριστὰς τῶν Μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα καὶ τοὺς πωλητὰς τῶν ἔφημερίδων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ὁ διευθύνων Τμηματάρχης Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ